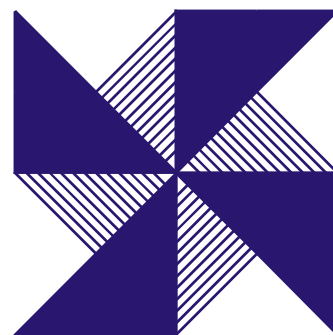

**ŠANCE PRO
VŠECHNY,
VŽDY A VE
VŠEM**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZÁKLADNÍ ŠKOLY NOVOBORSKÁ

KNIHA II. – UČEBNÍ OSNOVY I. STUPEŇ

UČEBNÍ OSNOVY I. STUPEŇ

KNIHA II. – UČEBNÍ OSNOVY I. STUPEŇ

OBSAH:

Český jazyk a literární výchova	4 - 38
Anglický jazyk	39 - 54
Matematika	55 - 74
Informační a komunikační technologie	75 - 82
Člověk a jeho svět	83 - 118
Hudební výchova	119 - 136
Výtvarná výchova	137 - 152
Tělesná výchova a Zdravotní tělesná výchova	153 - 177
Člověk a svět práce	178 - 195

ČESKÝ JAZYK A LITERÁRNÍ VÝCHOVA

A. Vyučovací předmět Český jazyk a literární výchova

ROČNÍK	NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	SLOŽKY OBORU	ZAŘAZENÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ Z JINÝCH VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ	OBSAHOVÉ SOUVISLOSTI S JINÝMI VYUČOVACÍMI PŘEDMĚTY
1.	Český jazyk a literární výchova	Komunikační a slohová výchova		<i>Výtvarná výchova</i> <i>Člověk a jeho svět</i> <i>Člověk a svět práce</i>
		Jazyková výchova		<i>Hudební výchova</i> <i>Anglický jazyk</i>
		Literární výchova		<i>Člověk a jeho svět</i> <i>Matematika</i> <i>Hudební výchova</i> <i>Výtvarná výchova</i>
2.	Český jazyk a literární výchova	Komunikační a slohová výchova		<i>Člověk a jeho svět</i> <i>Matematika</i> <i>Hudební výchova</i> <i>Člověk a svět práce</i>
		Jazyková výchova		<i>Matematika</i> <i>Anglický jazyk</i>
		Literární výchova		<i>Matematika</i> <i>Hudební výchova</i> <i>Člověk a svět práce</i> <i>Člověk a jeho svět</i> <i>Výtvarná výchova</i>
3.	Český jazyk a literární výchova	Komunikační a slohová výchova	Prohlubuje a rozšiřuje učivo (Společenský styk, pozdravy, oslovení, forma žádosti) z:	<i>Výtvarná výchova</i> <i>Člověk a jeho svět</i>

			<i>Člověk a jeho svět - Lidé kolem nás - 2. ročník</i>	
		Jazyková výchova		<i>Člověk a jeho svět Anglický jazyk</i>
		Literární výchova		<i>Člověk a jeho svět Výtvarná výchova Hudební výchova</i>
4.	Český jazyk a literární výchova	Komunikační a slohová výchova		<i>Člověk a jeho svět Informační a komunikační technologie</i>
		Jazyková výchova		<i>Informační a komunikační technologie Anglický jazyk</i>
		Literární výchova		<i>Výtvarná výchova Člověk a jeho svět</i>
5.	Český jazyk a literární výchova	Komunikační a slohová výchova		<i>Informační a komunikační technologie</i>
		Jazyková výchova		<i>Informační a komunikační technologie Anglický jazyk</i>
		Literární výchova	<i>Dějiny literatury - 6. roč.: Počátky slovesného umění (pravěk, starověká literatura orientální, Starý zákon)</i>	

B. Společná výchovná a vzdělávací strategie

Vzdělávání v oboru Český jazyk a literatura si klade za cíl:

- ❖ Vzbudit v žácích zájem o mateřský (český) jazyk a ukázat jim, čím je jeho znalost obohacuje: informační zdroj; komunikační prostředek; základní nástroj dalšího vzdělávání; kulturního obohacení; osobnostního rozvoje včetně emocionálního a estetického vnímání. (Kompetence komunikativní)
- ❖ Žáky, kteří mají problémy se zvládnutím jazykové složky oboru, neodrazovat jejich neúspěchy v písemném projevu, ale kompenzovat tento handicap zvýšenou péčí o jejich komunikační a čtenářské dovednosti. (Kompetence komunikativní)
- ❖ Odbourat v žácích strach z chyby, naučit je chybu samostatně vyhledat a odstranit; oceňovat nejen výkon v rámci třídních výsledků, ale zejména míru individuálního zlepšení. (Kompetence k řešení problémů)
- ❖ Vést žáky k samostudiu, k samostatnému vyhledávání informací a jejich zpracování - případnou prezentaci oceňovat. (Kompetence k učení)
- ❖ Naučit žáky pracovat ve dvojicích (zdatnější pomáhá slabšímu), ve skupinách i v týmu; podporovat v žácích žádoucí míru asertivity, vést je však i k objektivnímu sebehodnocení a hodnocení druhých. (Kompetence sociální a personální)

C. Začlenění průřezových témat do jednotlivých ročníků

TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	SLOŽKA OBORU	ROČNÍK
A1 - Rozvoj schopností poznávání	Komunikační a slohová výchova Jazyková výchova Literární výchova	4., 5. 1., 2., 3., 5. 2., 5.
A2 - Sebepoznání a sebepojetí	Komunikační a slohová výchova	2., 3.
A3 - Seberegulace a sebeorganizace	Komunikační a slohová výchova Jazyková výchova	2. 3., 4., 5.
A4 - Psychohygiena	Literární výchova	1.
A5 - Kreativita	Komunikační a slohová výchova	2., 3.
A6 - Poznávání lidí	Literární výchova	4., 5.
A7 - Mezilidské vztahy	Literární výchova	4., 5.
A8 - Komunikace	Komunikační a slohová výchova Jazyková výchova Literární výchova	1., 2., 3., 4., 5. 1. 2., 3.
A9 - Kooperace a kompetice	Jazyková výchova Literární výchova	2. 1.
A11 - Hodnoty, postoje, praktická etika	Komunikační a slohová výchova Literární výchova	4. 2., 3., 5.
B1 - Občanská společnost a škola	Komunikační a slohová výchova	2.
B2 - Občan, občanská společnost a stát	Komunikační a slohová výchova Literární výchova	2., 3. 2.
C1 - Evropa a svět nás zajímá	Komunikační a slohová výchova Literární výchova	1. 2., 3., 4., 5.
C3 - Jsme Evropané	Literární výchova	4., 5.
D2 - Lidské vztahy	Jazyková výchova	4., 5.
F1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Komunikační a slohová výchova	5.
F2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Komunikační a slohová výchova	5.
F3 - Stavba mediálních sdělení	Komunikační a slohová výchova	5.
F4 - Vnímání autora mediálních sdělení	Komunikační a slohová výchova Literární výchova	5. 3.

D. Vzdělávací obsah

Vyučovací předmět: Český jazyk a literární výchova

Složka oboru: Komunikační a slohová výchova; psaní

Ročník: 1.

Dílčí výstupy:

Na konci 1. ročníku žák:

- *ČJL-3-1-12 ovládá tvary tiskací i psací abecedy, číslic, poznává jednotlivá písmena a hlásky*
- *ČJL-3-1-13 rozumí jednoduchým mluveným pokynům*
- *ČJL-3-1-14 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou výslovnost*
- *ČJL-3-1-15 tvoří krátký mluvený projev na základě svých prožitků*
- *ČJL-3-1-16 dbá na hygienické návyky při psaní - správné sezení, držení tužky, pera*
- *ČJL-3-1-17 píše úhledným a upraveným písmem*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
Komunikační a slohová výchova: Přípravné období - poznávání barev, tvarů, prostorové pojmy, orientace v prostoru Poznávání jednotlivých písmen a hlásek Analýza a syntéza všech druhů slabik Čtení slabik bez předšeptávání Dvojslabičná a trojslabičná slova s otevřenými slabikami Zavřená slabika Víceslabičná slova se zavřenou slabikou Slova se skupinou souhlásek Slova se slabikotvorným r, l Vypravování podle obrázků Komunikace (pozdravy, oslovení)	Komunikační a slohová výchova Souvislost s: <i>Výtvarná výchova - Uplatňování subjektivity</i> - vypravování podle obrázku, hra s barvou <i>Člověk a jeho svět - Člověk a jeho zdraví</i> - lidské tělo (hygienické a pracovní návyky) <i>Člověk a jeho svět - Místo, kde žijeme</i> - orientace v prostoru, tvoření vět <i>Člověk a svět práce - Práce s drobným materiálem</i> - práce s papírem (poznávání barev, tvarů) <i>Česká jazyk a literární výchova - Jazyková výchova</i> - vhodný výběr a užití slov ve větách - při vypravování, v mluveném projevu Psaní Psaní - ve všech předmětech - doplňuje učivo <i>Jazykové výchovy</i> (velká písmena, abeceda,...)	A8 - komunikační dovednosti, komunikace v různých situacích C1 - rodinné příběhy a zážitky z Evropy a světa

Vyučovací předmět : Český jazyk a literární výchova

Složka oboru: Jazyková výchova

Ročník: 1.

Dílčí výstupy:

Na konci 1. ročníku žák:

- **ČJL-3-2-09** *rozliší zvukovou a grafickou podobu slova*
- **ČJL-3-2-10** *člení slova na hlásky*
- **ČJL-3-2-11** *odlišuje krátké a dlouhé samohlásky*
- **ČJL-3-2-12** *dělí slova na slabiky, zvládá sklad a rozklad slabik*
- **ČJL-3-2-13** *chápe rozdíl mezi větou a slovem, odděluje slova mezerou při psaní*
- **ČJL-3-2-14** *píše velká písmena na začátku věty, znaménko za větou*
- **ČJL-3-2-15** *správně seřadí slova ve větě*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
Rozvíjení řeči - spontánní hovor, odpovědi na otázky, ovládání dechu a síly hlasu Dělení slov na slabiky Sklad a rozklad slabik Délka samohlásek Tvoření slov ze slabik Výslovnost vokálů Věta, slovo, slabika Velké písmeno na začátku věty Mezera mezi slovy, tečka za větou Otázka, otazník, rozkaz, vykřičník Velké písmeno na začátku jména osob a zvířat Slova nadřazená, podřazená Slova opačného významu - protikladná Správné pořadí slov ve větě Správné pořadí vět ve vypravování	Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova</i> - <i>Komunikační a slohová výchova</i> - vhodný výběr a užití slov ve větách - při vypravování, v mluveném projevu <i>Hudební výchova - Vokální činnosti</i> - hlasová hygiena, dechová cvičení <i>Anglický jazyk</i>	A1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění A8 - komunikační dovednosti

Vyučovací předmět: Český jazyk a literární výchova

Složka oboru: Literární výchova

Ročník: 1.

Dílčí výstupy:

Na konci 1. ročníku žák:

- *ČJL-3-3-05 čte slabiky a slova bez předšeptávání*
- *ČJL-3-3-06 jednoduché texty čte s porozuměním*
- *ČJL-3-3-07 správně vyslovuje*
- *ČJL-3-3-07 při reprodukci odpovídá správně na dané otázky*
- *ČJL-3-3-08 odlišuje prózu a poezii*
- *ČJL-3-3-09 rozliší pohádku od skutečnosti*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
Souvislé texty s prodlužující se délkou - pohádky, verše, říkadla, vyprávění Porozumění textu Reprodukce textu, vyprávění dle návodných otázek Vyprávění podle obrázků Dramatizace Tiché čtení	Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i> - ovoce a zelenina, domácí zvířata, volně žijící zvířata (čtení textů) <i>Člověk a jeho svět - Lidé a čas</i> - naše a světové pohádky <i>Matematika - Číslo a početní operace</i> - říkanky na jednotlivá čísla <i>Hudební výchova - Instrumentální činnosti</i> - říkadla, rozvíjení řeči, rytmizace <i>Výtvarná výchova - Ověřování komunikačních účinků</i> - ilustrace pohádek, vyprávění podle obrázků <i>Výtvarná výchova - Uplatňování subjektivity</i> - výtvarný doprovod, ilustrace k pohádce	A4 - hledání pomoci při potížích A9 - dovednost navazovat na druhé

Vyučovací předmět: Český jazyk a literární výchova
Složka oboru: Komunikační a slohová výchova, psaní
Ročník: 2.

Dílčí výstupy:

Na konci 2. ročníku žák:

- *ČJL-3-1-18 respektuje základní pravidla komunikace a společenského styku*
- *ČJL-3-1-19 volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných situacích*
- *ČJL-3-1-20 zvládá souvislé spisovné vyjadřování při vypravování a jednoduchém popisu*
- *ČJL-3-1-21 dokáže sdělit vlastní názor, vyjádřit své pocity*
- *ČJL-3-1-22 dokáže správně napsat adresu a jednoduchý dopis*
- *ČJL-3-1-23 zvládá psaní všech písmen a číslic*
- *ČJL-3-1-24 zvládá veškerá spojování písmen a umíst'ování diakritických znamének*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
Komunikační a slohová výchova Základní formy společenského styku : adresa, přání, telefonování, zdvořilá oslovení Naslouchání, reprodukce Souvislé spisovné vyjadřování v ústním projevu (vypravování na dané téma nebo podle obrázkové osnovy, jednoduchý popis) Sdělení vlastního názoru, vyjádření pocitů Psaní Psaní psacích písmen Nácvik psaní velkých tiskacích písmen pro výuku geometrie Spojování písmen „o“, „v“, „b“ s ostatními písmeny (zvl. „c“, „r“, „z“) Spojování písmen vratným tahem Umísťování diakritických znamének Dodržování jednotlivých tvarů písmen Aplikační cvičení – psaní adres, dopisů	Komunikační a slohová výchova Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i> - popis pomocí obrázku <i>Člověk a jeho svět - Lidé kolem nás</i> - společenský styk, pozdravy, oslovení - požádání, poděkování <i>Člověk a jeho svět - Lidé a čas</i> - souvislé vyprávění, popis obrázků <i>Člověk a jeho svět - Člověk a jeho zdraví</i> - přivolání lékaře, telefonování <i>Český jazyk a literární výchova- Literární výchova</i> - reprodukce textu čtení - naslouchání, mluvený projev <i>Český jazyk a literární výchova - Jazyková výchova</i> - druhy vět podle postoje mluvčího, pořádek vět ve vypravování - vhodný výběr a užití slov ve větách – při vypravování, v mluveném projevu <i>Matematika - Číslo a početní operace</i> - stylizace a reprodukce odpovědí <i>Hudební výchova - Vokální činnosti</i> - správné dýchání, výslovnost při mluvení <i>Člověk a svět práce - Pěstiteleské práce</i> - popis rostlin Psaní - ve všech předmětech	A2 - já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně, můj vztah ke mně samé/mu, moje učení, moje vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí A3 - stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení A5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity A8 - dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, komunikace v různých situacích B1 - demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole B2 - vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů

Vyučovací předmět: Český jazyk a literární výchova

Složka oboru: Jazyková výchova

Ročník: 2.

Dílčí výstupy:

Na konci 2. ročníku žák:

- *ČJL-3-2-07 rozliší v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření zvolí vhodné jazykové a zvukové prostředky*
- *ČJL-3-2-16 rozliší slova podle významu, ve větě užívá správný pořádek slov*
- *ČJL-3-2-17 zvládá dělení slov na slabiky, znalost aplikuje při dělení slov na konci řádky*
- *ČJL-3-2-18 ovládá abecedu*
- *ČJL-3-2-19 odůvodní a napíše správné i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, rozliší samohlásky a souhlásky*
- *ČJL-3-2-20 rozumí a ovládá měkčení písmenem ě*
- *ČJL-3-2-21 chápe rozdíl mezi psaním a čtením předložek*
- *ČJL-3-2- umí odůvodnit podobu na konci slov*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
Věta: druhy vět podle postoje mluvčího, pořádek vět ve vypravování Slovo: počet a pořadí slov ve větě, význam slov, slova nadřazená, podřazená, protikladná, obohacování slovní zásoby, předložky (psaní, čtení) Slabika: počet slabik ve slově, dělení slov na konci řádky, dělení slov na slabiky Hlávka a písmeno: samohlásky, souhlásky, dvojhlásky, abeceda Souhlásky: třídění souhlásek, i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, měkčení písmenem ě, podoba na konci slov	Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova</i> - <i>Komunikační a slohová výchova:</i> - vhodný výběr a užití slov ve větách, při vypravování, v mluveném projevu - druhy vět podle postoje mluvčího, pořádek vět ve vypravování <i>Český jazyk a literární výchova - Literární výchova</i> - význam slov, porozumění <i>Matematika - Číslo a početní operace</i> - počítání slabik, souhlásek, samohlásek <i>Anglický jazyk</i>	A1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování A9 - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (dovednosti navazovat na druhé), rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci

Vyučovací předmět : Český jazyk a literární výchova

Složka oboru: Literární výchova

Ročník: 2.

Dílčí výstupy:

Na konci 2. ročníku žák:

- **ČJL-3-3-10** *čte správně a plynule texty přiměřeného rozsahu a náročnosti*
- **ČJL-3-3-11** *čte uvědoměle se správnou výslovností*
- **ČJL-3-3-12** *přečtený text dokáže hodnotit a reprodukovat*
- **ČJL-3-3-13** *vyjadřuje své pocity z přečteného textu*
- **ČJL-3-3-14** *rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
Rozvoj techniky čtení: dýchání, intonace, správnost čtení, čtení s porozuměním, Zážitkové čtení a naslouchání zaměřené na rozvoj fantazie a empatie Tvořivé činnosti s literárním textem: reprodukce, recitace, dramatizace, hodnocení textu, vlastní výtvarný doprovod Základní literární druhy a žánry: hádanka, říkanka, báseň, pohádka Základní literární pojmy: spisovatel, kniha, čtenář, básník, divadlo, herec, časopis Besedy o divadelních představeních Individuální četba	Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova</i> <i>Komunikační a slohová výchova</i> - čtení - naslouchání - mluvený projev <i>Matematika - Číslo a početní operace</i> - čtení slovních úloh, zadání <i>Hudební výchova - Instrumentální činnosti</i> - rytmy básní, čtení o hudebních nástrojích <i>Člověk a svět práce - Pěstelské práce</i> - básničky o květinách <i>Člověk a jeho svět - Lidé a čas</i> - básně, velikonoční, vánoční příběhy <i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i> - čtení textů s přírodní tematikou <i>Výtvarná výchova - Uplatňování subjektivity</i> - ilustrace pohádky <i>Český jazyk a literární výchova - Jazyková výchova</i> - význam slov, porozumění	A1 - cvičení dovedností zapamatování - A8 - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání A11 - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů a chování lidí B2 - listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana, principy soužití s minoritami C1 - rodinné příběhy, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

Vyučovací předmět: Český jazyk a literární výchova
Složka oboru: Komunikační a slohová výchova; psaní
Ročník: 3.

Očekávané výstupy:
(Převzato z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Na konci 3. ročníku žák:

- *ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti*
- *ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti*
- *ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru*
- *ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost*
- *ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči*
- *ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích*
- *ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev*
- *ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*
- *ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev*
- *ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení*
- *ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty

ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen

ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky

ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby

ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
Komunikační a slohová výchova: Vypravování: podle osnovy, podle obrázku, na základě pozorování situace, vypravování vlastního zážitku Popis: školy, místnosti, pracovního postupu, příprav na cestu, zvířete, věci Společenský styk: adresa, přání, telefonování, zdvořilá oslovení Besedy Psaní: Úprava, čitelnost, přehlednost Zvyšovat nároky na rychlost psaní Průběžný výcvik s důrazem na čitelnost písma, dodržování správných tvarů písmen Velká písmena, přepis textu	Komunikační a slohová výchova Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova - Jazyková výchova</i> - vhodný výběr a užití slov ve větách - při vypravování, v mluveném projevu <i>Český jazyk a literární výchova - Literární výchova</i> - čtení - naslouchání - mluvený projev <i>Výtvarná výchova - Ověřování komunikačních účinků</i> - vypravování podle ilustrace <i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i> - vypravování (změny v přírodě), - popis (popis zvířete) <i>Člověk a jeho svět - Místo, kde žijeme</i> - adresa <i>Člověk a jeho svět - Lidé kolem nás</i> - společenský styk Prohlubuje a rozšiřuje učivo (Společenský styk, pozdravy, oslovení, forma žádosti) z: <i>Člověk a jeho svět - Lidé kolem nás</i> - 2. ročník Psaní Psaní - ve všech předmětech - doplňuje učivo <i>Jazykové výchovy</i> (velká písmena, abeceda,...)	A2 - moje vztahy k druhým lidem; jak se promítá mé já v mém chování A5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity A8 - dovednosti pro sdělování verbální i neverbální; komunikace v různých situacích B2 - vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů

Vyučovací předmět: Český jazyk a literární výchova
Složka oboru: Jazyková výchova
Ročník: 3.

Očekávané výstupy:
(Převzato z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Na konci 3. ročníku žák:

- *ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky*
- *ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná*
- *ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost*
- *ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru*
- *ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves*
- *ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy*
- *ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky*
- *ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy

ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky

ČJL-3-2-01p tvoří slabiky

ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
Věta (melodie, znaménka), věta jednoduchá a souvětí, spojovací výrazy Slova nadřazená a podřazená, jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, antonyma, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená Kořen slova, slova příbuzná, významové okruhy Souhlásky uvnitř slov, pravopis po obojetných souhláskách, vyjmenovaná slova (výčet nejznámější příbuzná) Psaní bě - pě - vě - mě mimo morfologický šev Velká písmena u vlastních jmen osob, zvířat a základních zeměpisných a místních názvů Slovní druhy (výčet), slova ohebná a neohebná, třídění ohebných slov Kategorie substantiv (rod, číslo, pád) Kategorie sloves (osoba, číslo, čas, infinitiv) Abeceda (pravidla řazení, praktické využití)	a Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova</i> a <i>Komunikační a slohová výchova</i> - vhodný výběr a užití slov ve větách - při vypravování, v mluveném projevu <i>Český jazyk a literární výchova - Psaní</i> - velká písmena, abeceda + <i>Český jazyk a literární výchova - Literární výchova</i> - význam slov, porozumění a <i>Člověk a jeho svět - Místo, kde žijeme</i> - velká písmena u zeměpisných a místních názvů Znalosti Jazykové výchovy využity v předmětu: <i>Anglický jazyk</i>	A1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění A3 - cvičení sebekontroly; plánování učení a studia

Vyučovací předmět: Český jazyk a literární výchova

Složka oboru: Literární výchova

Ročník: 3.

Očekávané výstupy:

(Převzato z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Na konci 3. ročníku žák:

- *ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku*
- *ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu*
- *ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění*
- *ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně

ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací

- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
Četba jako zdroj poznatků a zážitků (důraz na plynulé, výrazné čtení s porozuměním; poslech literárních textů, zážitkové čtení, tiché čtení) Tvořivé činnosti s literárním textem (reprodukce, recitace, dramatizace, hodnocení textu, vlastní výtvarný doprovod) Základní literární druhy a žánry: hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, pověst, báje, povídka, autobiografie, encyklopedie Základní literární pojmy: spisovatel, kniha, čtenář, básník, divadlo, herec, režisér, lyrika, epika, verš, rým, přirovnání, básnický přívlastek, čas a prostředí děje, řeč autora a postav Besedy o knihách, divadelních představení, filmech a TV pořadech Individuální četba, založení čtenářského deníku Vlastní výtvarný doprovod	Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova - Komunikační a slohová výchova</i> - čtení - naslouchání - mluvený projev <i>Člověk a jeho svět - Lidé a čas</i> - pověsti <i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i> - čtení textů s přírodní tematikou <i>Výtvarná výchova - Uplatňování subjektivity</i> - výtvarný doprovod, ilustrace k pohádce <i>Hudební výchova - Instrumentální činnosti</i> - rytmičtá básní <i>Český jazyk a literární výchova - Jazyková výchova</i> - význam slov, porozumění	A8 - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání A11 - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí F4 - výběr a kombinace slov z hlediska záměru a hodnotového významu C1 - rodinné příběhy, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

Vyučovací předmět: Český jazyk a literární výchova
Složka oboru: Komunikační a slohová výchova; psaní
Ročník: 4.

Dílčí výstupy:

Na konci 4. ročníku žák:

- **ČJL-5-1-11** dokáže vypravovat čtený, slyšený nebo vlastní příběh ve správné časové posloupnosti s využitím vhodných výrazových prostředků
- **ČJL-5-1-12** umí sestavit jednoduchou osnovu pro vypravování
- **ČJL-5-1-13** při popisu postupuje systematicky, rozliší zásadní znaky (informace) od detailů
- **ČJL-5-1-14** volí adekvátní formu vyjadřování při různých druzích společenského styku
- **ČJL-5-1-15** umí správně telefonovat, nechat vzkaz na záznamníku
- **ČJL-5-1-16** dokáže jasně formulovat svou žádost o informaci
- **ČJL-5-1-17** napíše správně (formálně i věcně) jednoduchý dopis; bezpečně umí napsat adresu
- **ČJL-5-1-18** rozumí základním pojmům na poštovních tiskopisech (odesílatel, adresát)

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
Komunikační a slohová výchova: Vypravování: dodržování následnosti dějových složek, zvyšování vyjadřovacích schopností využitím více vrstev slovní zásoby, sestavení vlastní osnovy Popis: osoby, zvířete, věci, pracovního postupu, práce s přístroji, vlastní cesty - podle obrázkové i vlastní osnovy Společenský styk: způsoby komunikace mezi lidmi, formy telefonování, přání, dopis Tiskopisy: vyplňování poštovních poukázek Psaní: Zvyšovat nároky na rychlost psaní a přehlednost zápisu Důraz na dodržování správných tvarů písmen	Komunikační a slohová výchova Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova - Jazyková výchova</i> - vhodný výběr a správné užití slovních druhů - vhodný výběr a užití slov při vypravování a popisu (v mluveném i písemném projevu) <i>Český jazyk a literární výchova - Literární výchova</i> - čtení s porozuměním - tiché čtení - poslech textů <i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i> - sloh na téma : Pěstujeme rostliny Lesy - naše bohatství Pomoc ptákům v zimě Stavba krmítka Příběh o ohni v lese <i>Informační a komunikační technologie - Zpracování a využití informací</i> - stylizace textu Psaní Psaní - ve všech předmětech	A1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování A8 - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; komunikace v různých situacích, efektivní strategie, pozitivní komunikace A11 - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost

Vyučovací předmět: Český jazyk a literární výchova
Složka oboru: Jazyková výchova
Ročník: 4.

Dílčí výstupy:

Na konci 4. ročníku žák:

- ČJL-5-2-10 *určí části slova, rozliší předponu a předložku*
- ČJL-5-2-11 *dokáže poznat slova příbuzná*
- ČJL-5-2-12 *píše správně i/y u slov vyjmenovaných a příbuzných*
- ČJL-5-2-13 *zařadí slovo k slovním druhům*
- ČJL-5-2-14 *bezpečně pozná pád, číslo a rod u podstatných jmen, zvládá skloňování*
- ČJL-5-2-15 *dokáže určit vzor podstatných jmen*
- ČJL-5-2-16 *píše velké písmeno u jednoslovných zeměpisných a místních názvů*
- ČJL-5-2-17 *časuje slovesa, dokáže u nich určit osobu, číslo a čas*
- ČJL-5-2-18 *určí základní skladební dvojice a podle nich rozliší větu jednoduchou a souvětí*
- ČJL-5-2-19 *zvládá pravopis shody přísudku s podmětem*
- ČJL-5-2-20 *dokáže spojit věty v souvětí s použitím vhodných spojovacích výrazů*
- ČJL-5-2-21 *v textu podle interpunkce pozná, co je řeč přímá a věta uvozovací*
- ČJL-5-2-22 *text opisuje bez chyb*
- ČJL-5-2-23 *píše čitelně, jeho zápis je přehledný*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
Stavba slova: kořen, předpona, přípona (rozlišování předpon a předložek) Uvědomělé užití i/y u slov vyjmenovaných a příbuzných Slovní druhy (všechny) Substantiva: skloňování, určení vzoru Vlastní jména: jednoslovné zeměpisné a místní názvy Slovesa: časování v čase přítomném, budoucím, minulém, časování slovesa být v přítomném čase, zvratná slovesa Rozlišení věty jednoduché a souvětí, základní skladební dvojice, spojování vět v souvětí, spojovací výrazy Řeč přímá a věta uvozovací, interpunkce	Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova</i> - <i>Komunikační a slohová výchova</i> - vhodný výběr a správné užití slovních druhů - vhodný výběr a užití slov při vypravování a popisu (v mluveném i písemném projevu) <i>Informační a komunikační technologie</i> - <i>Zpracování a využití informací</i> - pravopis Znalosti Jazykové výchovy využity v předmětu: <i>Anglický jazyk</i>	A3 - stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení D2 - osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy a pomoc při zvládání jazykové bariéry

Vyučovací předmět: Český jazyk a literární výchova

Složka oboru: Literární výchova

Ročník: 4.

Dílčí výstupy:

Na konci 4. ročníku žák:

- **ČJL-5-3-05** *čte plynule, zřetelně a výrazně přiměřené texty*
- **ČJL-5-3-06** *rozumí čteným, slyšeným textům přiměřené náročnosti, dokáže vystihnout podstatné informace*
- **ČJL-5-3-07** *zvládá prvky recitace, přednáší z paměti vhodné texty přiměřeného rozsahu*
- **ČJL-5-3-08** *čtený nebo slyšený text dokáže dovyprávět, reprodukovat, jednoduchým způsobem zdramatizovat a vystihnout ilustrací*
- **ČJL-5-3-09** *v textu dokáže určit, co je pohádka, pověst, báje, bajka, povídka*
- **ČJL-5-3-10** *rozpozná báseň lyrickou a epickou; označí, co je verš, rozumí pojmu rým*
- **ČJL-5-3-11** *dokáže v básni označit básnické pojmenování a přirovnání*
- **ČJL-5-3-12** *umí vyjádřit vlastní názor na literární, divadelní nebo filmové dílo*
- **ČJL-5-3-13** *v čtenářském deníku dokáže písemně, ilustračně vyjádřit námět (případně obsah) knihy, charakteristiku ústředních postav a vlastní zhodnocení*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
Rozvoj techniky čtení Tiché čtení s porozuměním Čtení se správnou intonací, s prvky uměleckého přednesu Orientace v textu Reprodukce, dramatizace textu, dovyprávění příběhu Tvořivá práce s literárním textem (loutky, masky, ilustrace) Orientace v základních literárních žánrech Rozlišení epiky a lyriky; verš, rým, základní básnické prostředky (pojmenování, přirovnání) Besedy (důraz na vlastní názor, hodnocení) Individuální četba, čtenářský deník	Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova</i> <i>Komunikační a slohová výchova</i> - čtení s porozuměním - tiché čtení - poslech textů <i>Výtvarná výchova - Uplatňování subjektivity</i> - ilustrace děje; malba postavy <i>Člověk a jeho svět - Místo, kde žijeme</i> - chráníme přírodu (čtení textů) <i>Člověk a jeho svět - Lidé kolem nás</i> - čtení textů o rodině <i>Člověk a jeho svět - Lidé a čas</i> - čtení textů v čítance (Jak vznikl kalendář, Pověsti, Z dávné historie naší vlasti)	A6 - cvičení pro rozvoj pružnosti nápadů, originality, citlivosti A7 - empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc C1 - lidová slovesnost jiných národů a kultur C3 - kořeny a zdroje evropské civilizace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literární výchova

Složka oboru: Komunikační a slohová výchova

Ročník: 5.

Očekávané výstupy :

(Převzato z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Na konci 5. ročníku žák:

- *ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je*
- *ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma*
- *ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů*
- *ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh
- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- ČJL-5-3-02p přečte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- ČJL-5-3-04 prozlihuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
Čtení : Praktické čtení: pozorné, znalost orientačních prvků v textu Věcné čtení: čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací - výpis klíčových slov Naslouchání: věcné naslouchání - pozorné, soustředěné, aktivní (zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) Mluvený projev: Vyjadřování závislé na komunikační situaci: pomoc druhým, vysvětlování, telefonování, vzkaz na záznamníku, komunikace v obchodě a v kulturním i zdravotnickém zařízení Komunikační žánry: vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu, inzerát, dopis Základní komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu v modelových situacích, střídání role mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování Rozpoznávání jednotlivých případů manipulativní komunikace Komunikace beze slov	Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova</i> - čtení s porozuměním - tiché čtení - poslech textů <i>Český jazyk a literární výchova</i> - <i>Jazyková výchova</i> - vhodný výběr a správné užití podstatných a přídavných jmen, zájmen a sloves - vhodné využití výrazových prostředků v jednotlivých žánrech projevu psaného i při různých situacích v mluveném projevu <i>Informační a komunikační technologie</i> - <i>Zpracování a využití informací</i> - stylizace textu	A1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování; cvičení řešení problémů; dovednosti pro učení a studium A8 - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělení; pravidla vedení dialogu; komunikace v oblasti informování, odmítání, omluvy, prosby, žádosti, pozdravy F1 - rozdíl mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením F2 - rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem F4 - výrazové prostředky a jejich uplatnění pro záměrnou manipulaci F3 - příklady stavby a uspořádání zpráv

Vyučovací předmět: Český jazyk a literární výchova
Složka oboru: Jazyková výchova
Ročník: 5.

Očekávané výstupy :
(Převzato z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Na konci 5. ročníku žák:

- *ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová*
- *ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku*
- *ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu*
- *ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary*
- *ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty*
- *ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí*
- *ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje*
- *ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách*
- *ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa

ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího

ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik

- určuje samohlásky a souhlásky

- seřadí slova podle abecedy

- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě

- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
Stavba slova / rozlišení koncovky/ Změny hlásek v kořeni Pravopis po obojetných souhláskách Pravopis souhláskových skupin při odvozování slov předponami a příponami; zdvojené souhlásky Pravopis skupin bě-vě-mě / bje – vje –mně Předpony vz-, z-, s- Psaní ú/ů/u Podstatná jména: rozlišení životnosti, pravopis v koncovkách Přídavná jména: druhy, určení rodu, čísla a pádu; pravopis v koncovkách Zájmena: pravopis v koncovkách Číslovky: druhy Slovesa: slovesné tvary jednoduché a složené; slovesný způsob, veškeré tvary být Podmět a přísudek; pravopis shody Základ věty v neúplné skladební dvojici Věta jednoduchá a souvětí Slova spisovná a nespisovná Přímá a nepřímá řeč	Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova</i> - <i>Komunikační a slohová výchova</i> - vhodný výběr a užití slov ohebných při vypravování a popisu /mluvený i písemný projev/ <i>Český jazyk a literární výchova</i> - <i>Komunikační a slohová výchova</i> - vhodné využití výrazových prostředků v jednotlivých žánrech projevu psaného i při různých situacích v mluveném projevu <i>Český jazyk a literární výchova - Literární výchova</i> - praktické užití spisovných i nespisovných slov v literatuře <i>Informační a komunikační technologie</i> - <i>Zpracování a využití informací</i> - pravopis Znalosti Jazykové výchovy využity v předmětu: <i>Anglický jazyk</i>	A1 - dovednosti pro učení a studium A3 - stanovení osobních cílů a kroků v jejich dosažení D2 - osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy a pomoc při zvládání jazykové bariéry

Vyučovací předmět: Český jazyk a literární výchova

Složka oboru: Literární výchova

Ročník: 5.

Očekávané výstupy :

(Převzato z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Na konci 5. ročníku žák:

- **ČJL-5-3-01** *vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je*
- **ČJL-5-3-02** *volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma*
- **ČJL-5-3-03** *rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů*
- **ČJL-5-3-04** *při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše

- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného

- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
Rozvoj techniky čtení: dýchání, intonace, prvky uměleckého přednesu, správnost a rychlost čtení, čtení s porozuměním, tiché čtení Poslech literárních textů a jejich jednoduché hodnocení Zážitkové čtení a naslouchání zaměřené na rozvoj fantazie a empatie Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes vhodných textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarné vyjádření Základní literární pojmy a žánry: literatura národní a světová, lidová slovesnost a umělá literatura, pohádka – druhy, bajka, povídka, pověst, báje, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, básnické přirovnání Individuální četba Tematické okruhy: Škola dnes i dříve /v próze i poezii/ Ze života dětí Pohádky, bajky Příběhy s prvky pohádkovými a fantastickými Báje Pověsti Dobrodružné příběhy	Souvislost s <i>Český jazyk a literární výchova</i> <i>Komunikační a slohová výchova</i> - čtení - naslouchání - mluvený projev <i>Český jazyk a literární výchova - Jazyková výchova</i> - praktické užití spisovných i nespisovných slov v literatuře <i>Dějiny literatury – 6. roč.:</i> - kultura v pravěku a v nejstarších státech starověku	A1 - dovednosti pro učení a studium A6 - cvičení pro rozvoj pružnosti nápadů, originality, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality A7 - empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, pomoc, podpora; lidská práva jako regulativ vztahů A11 - dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne C1 - lidová slovesnost jiných národů a kultur C3 - kořeny a zdroje evropské civilizace

ANGLICKÝ JAZYK

A. Vyučovací předmět Anglický jazyk

ROČNÍK	NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	ZAŘAZENÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ Z JINÝCH VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ	OBSAHOVÉ SOUVISLOSTI S JINÝMI VYUČOVACÍMI PŘEDMĚTY
1.	Anglický jazyk		<i>Český jazyk a literární výchova</i>
2.	Anglický jazyk		<i>Český jazyk a literární výchova</i> <i>Člověk a jeho svět</i>
3.	Anglický jazyk		<i>Český jazyk a literární výchova</i> <i>Člověk a jeho svět</i> <i>Tělesná výchova</i> <i>Matematika</i>
4.	Anglický jazyk		<i>Český jazyk a literární výchova</i> <i>IKT</i> <i>Tělesná výchova</i> <i>Člověk a jeho svět</i>
5.	Anglický jazyk		<i>Český jazyk a literární výchova</i> <i>Člověk a jeho svět</i> <i>IKT</i>

B. Společná výchovná a vzdělávací strategie

B. Vzdělávání v oboru Cizí jazyk si klade za cíl:

- ❖ Vzbudit v žácích zájem o cizí (anglický) jazyk a ukázat jim, čím je jeho znalost obohacuje: komunikační prostředek; informační zdroj; základní nástroj dalšího vzdělávání; kulturního obohacení; osobnostního rozvoje včetně emocionálního a estetického vnímání. (Kompetence komunikativní)
- ❖ U žáků rozvíjet nejen jazykovou složku, slovní zásobu, písemný projev, ale hlavně komunikační dovednosti. (Kompetence komunikativní)
- ❖ Odbourat v žácích strach z chyby, naučit je chybu samostatně vyhledat a odstranit; oceňovat nejen výkon v rámci třídních výsledků, ale zejména míru individuálního zlepšení. (Kompetence k řešení problémů)
- ❖ Vést žáky ke zvládnutí běžných pravidel komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjet pozitivní vztah k cizímu (anglickému) jazyku. (Kompetence komunikativní)
- ❖ Naučit žáky pracovat ve dvojicích (zdatnější pomáhá slabšímu), ve skupinách i v týmu; podporovat v žácích žádoucí míru asertivity, vést je však i k objektivnímu sebehodnocení a hodnocení druhých. (Kompetence sociální a personální)

C. Začlenění průřezových témat do jednotlivých ročníků

TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	ROČNÍK
A1 - Rozvoj schopností poznávání	1, 2, 3., 4., 5.
A2 - Sebepoznání a sebepojetí	1, 2, 3., 4., 5.
A3 - Seberegulace a sebeorganizace	1, 2, 3., 4., 5.
A4 - Psychohygiena	1, 2, 3., 4., 5.
A5 - Kreativita	1, 2, 3., 4., 5.
A7 - Mezilidské vztahy	1, 2, 3., 4., 5.
A8 - Komunikace	1, 2, 3., 4., 5.
A9 - Kooperace a kompetice	1, 2, 3., 4., 5.
B1 - Občanská společnost a škola	1, 2, 3., 4., 5.
B4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	5.
C1 - Evropa svět nás zajímá	5.
C2 - Objevujeme Evropu a svět	5.
C3 - Jsme Evropané	4.
D1 - Kulturní difference	4.
D2 - Lidské vztahy	1, 2, 3.
D3 - Etnický původ	5.
D4 - Multikulturalita	4., 5.
E1 - Ekosystémy	4.
E2 - Základní podmínky života	3.
E3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	5.
E4 - Vztah člověka k prostředí	4.

D. Vzdělávací obsah

Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 1.

Dílčí výstupy - 1. období

Na konci 1. ročníku žák:

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

- *CJ-1-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně*
- *CJ-1-1-02 zopakuje a použije slova, se kterými se v průběhu výuky setkal*
- *CJ-1-1-03 přiřadí mluvenou podobu slova k obrázku*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

CJ-1-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
. zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky . slovní zásoba – žáci si osvojí používání základní slovní zásoby probíraných tematických okruhů . tematické okruhy – Welcome to Happy House, Greetings, Numbers 1 – 10, Toys, Clothes, Happy Birthday, Animal Friends / základní pozdravy, čísla 1 – 10, hračky, oblečení, narozeniny, domácí zvířátka . mluvnice – zvuková podoba jazyka	Návaznost na znalosti učiva vyučovacích předmětů: <i>Český jazyk a literární výchova – Jazyková výchova</i>	A1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování A2 - já jako zdroj informací o sobě; moje tělo, moje psychika; co o sobě vím a co ne; moje vztahy k druhým lidem A3 - cvičení sebekontroly, sebeovládání; regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia A4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času A5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity A7 - chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc A8 - řeč těla, řeč zvuků a slov; vedení dialogu A9 - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci B1 - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole D2 - udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; uplatňování principu slušného chování; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 2.

Dílčí výstupy – 2. období

Na konci 2. ročníku žák:

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

- *CJ-2-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně*
- *CJ-2-1-02 zopakuje a použije slova a krátká slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal*
- *CJ-2-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu*
- *CJ-2-1-04 přiřadí mluvenou podobu slova či slovního spojení k obrázkům*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

CJ-2-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
. zvuková a grafická podoba jazyka – (pasivně), základní výslovnostní návyky . slovní zásoba – žáci si osvojí používání základní slovní zásoby . tematické okruhy – Safari animals, School time, Food, Face, Rooms, Summer clothes, Playtime / zvířata Safari, ve škole, jídlo, obličej, místnosti, letní oblekámí, volný čas . mluvnice – základní slovní spojení, seznámení s gramatickou strukturou sloves - be, can, like	Návaznost na znalosti učiva vyučovacích předmětů: <i>Český jazyk a literární výchova – Jazyková výchova</i> <i>Člověk a jeho svět</i>	A1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování A2 - já jako zdroj informací o sobě; moje tělo, moje psychika; co o sobě vím a co ne; moje vztahy k druhým lidem A3 - cvičení sebekontroly, sebeovládání; regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia A4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času A5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity A7 - chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc A8 - řeč těla, řeč zvuků a slov; vedení dialogu A9 - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci B1 - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole D2 - udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; uplatňování principu slušného chování; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 3.

Dílčí výstupy - 1. období

Na konci 3. ročníku žák:

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

- *CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně*
- *CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal*
- *CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu*
- *CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu*
- *CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení*
- *CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
. zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov . slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem . tematické okruhy – English around us, Colours, Numbers, English alphabet, My school, My family, My house or my flat, My home, My favourite toys, Parts of the body, Personal factfiles, Pets, Christmas, My friend škola, rodina, bydliště, domov, volný čas, lidské tělo, zvířata, svátky (Vánoce v ČR a ve VB) . mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět – časování slovesa „to be“ a „to have“, vazba „there is/are“ a předložky, přivlastňovací zájmena (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Návaznost na znalosti učiva vyučovacích předmětů: <i>Český jazyk a literární výchova – Jazyková výchova</i> <i>Člověk a jeho svět</i> <i>Tělesná výchova</i> <i>Matematika</i>	A1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování A2 - já jako zdroj informací o sobě; moje tělo, moje psychika; co o sobě vím a co ne; moje vztahy k druhým lidem A3 - cvičení sebekontroly, sebeovládání; regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia A4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času A5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity A7 - chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc A8 - řeč těla, řeč zvuků a slov; vedení dialogu A9 - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci B1 - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole D2 - udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; uplatňování principu slušného chování; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti E2 - voda, ochrana její čistoty; ovzduší, čistota ovzduší u nás; principy hospodaření s přírodními zdroji

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 4.

Dílčí výstupy – 2. období

Na konci 4. ročníku žák:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- *CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností*
- *CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu*
- *CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- *CJ-5-1-01p rozumí jednotlivým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností*
- *CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*
- *rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování*

MLUVENÍ

- *CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů*
- *CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- *CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje*
- *CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk*

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- *CJ-5-3-01 vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům*
- *CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- *CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

- *CJ-5-5-01 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud k dispozici vizuální oporu*

PSANÍ

- *CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života*
- *CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- *Je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
. zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov . slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích . tematické okruhy – My hobbies, sports, musical instruments. My favorite food and drink, Leisure time activities, seasons, weather. My school, my timetable, my school subjects, What's the time?, Clothes, parts of clothing, different patterns, People, names of countries, nationalities and languages, names of jobs . mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět – slovesa can, can't, like, předložky in, on, at, přítomný čas prostý a průběhový (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Vazba there is/are	Návaznost na znalosti učiva vyučovacích předmětů: <i>Český jazyk a literární výchova – Jazyková výchova</i> <i>Člověk a jeho svět</i> <i>Tělesná výchova</i> <i>Informační a komunikační technologie</i>	A1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování A2 - já jako zdroj informací o sobě; moje tělo, moje psychika; co o sobě vím a co ne; moje vztahy k druhým lidem A3 - cvičení sebekontroly, sebeovládání; regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia A4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času A5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity A7 - chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc A8 - řeč těla, řeč zvuků a slov; vedení dialogu A9 - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci B1 - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole C3 - kořeny a zdroje evropské civilizace D1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik D4 - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání E1 - umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, změny okolní krajiny vlivem člověka E4 - náš životní styl; prostředí a zdraví

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 5.

Očekávané výstupy:

(Převzato z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Na konci 5. ročníku žák:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- *CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností*
- *CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu*
- *CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-1-01p rozumí jednotlivým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

*CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování*

MLUVENÍ

- *CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů*
- *CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- *CJ-5-3-01 vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům*
- *CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu*
- *CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

- *CJ-5-5-01 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu*

PSANÍ

- *CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života*
- *CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- *Je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
Giving personal information At school-school subjects,school activities,days,daily routine and free time activities. Jobs- what does my mum do, what's your job? What do you want to be? Shopping- different shops,shopping centre, describing where different shops are, I 'd like, shopping-dialogues. My birthday- names of months, ordinal numbers, past simple (was,were),class research- birthday and birthday celebration dialogues.,seasons Animals In the past – I had a bike, time words and time expressions with last and ago,talking and asking where people were, what could I do when I was . . . , what did I have. ..past negative Leisure time activities – past tense affirmative, regular and irregular verbs,dialogues about likes and dislikes in the past,talking about what people saw,bought and where they went. Holidays –expressing going to, present contin. with future meaning, discussing holiday plans with friends and intentions, equipment for holiday activities. Christmas and Easter The world Countries and continents	Návaznost na znalosti učiva vyučovacích předmětů: <i>Český jazyk a literární výchova – Jazyková výchova</i> <i>Člověk a jeho svět</i> <i>Informační a komunikační technologie</i>	A1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování A2 - já jako zdroj informací o sobě; moje tělo, moje psychika; co o sobě vím a co ne; moje vztahy k druhým lidem A3 - cvičení sebekontroly, sebeovládání; regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia A4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času A5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity A7 - chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc A8 - řeč těla, řeč zvuků a slov; vedení dialogu A9 - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci B1 - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole B4 - základní kategorie fungování demokracie C1 - naši sousedé v Evropě; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy C2 - naše vlast a Evropa; mezinárodní setkávání D3 - odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost D4 - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

Great Britain Zvuková a grafická podoba jazyka– fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba- žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem.		E3 - zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí; ochrana přírody a kulturních památek
---	--	--

MATEMATIKA

A. Vyučovací předmět Matematika

ROČNÍK	NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	SLOŽKY OBORU	ZAŘAZENÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ Z JINÝCH VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ	OBSAHOVÉ SOUVISLOSTI S JINÝMI VYUČOVACÍMI PŘEDMĚTY
1.	Matematika	Číslo a početní operace		Český jazyk a literární výchova Člověk a svět práce Člověk a jeho svět
		Závislosti, vztahy a práce s daty		
		Geometrie v rovině a v prostoru		Člověk a svět práce
2.	Matematika	Číslo a početní operace		Český jazyk a literární výchova Člověk a jeho svět
		Závislosti, vztahy a práce s daty		Člověk a jeho svět
		Geometrie v rovině a v prostoru		Člověk a svět práce
3.	Matematika	Číslo a početní operace		
		Závislosti, vztahy a práce s daty		Člověk a jeho svět
		Geometrie v rovině a v prostoru		Člověk a svět práce
				Anglický jazyk
4.	Matematika	Číslo a početní operace		
		Závislosti, vztahy a práce s daty		Člověk a jeho svět
		Geometrie v rovině a v prostoru		Člověk a svět práce Výtvarná výchova
5.	Matematika	Číslo a početní operace		
		Závislosti, vztahy a práce s daty		Informační a komunikační technologie
		Geometrie v rovině a v prostoru		

B. Společná výchovná a vzdělávací strategie

Vzdělávání v oboru Matematika a její aplikace si klade za cíl:

- ❖ vzbudit v žácích zájem o matematiku, ukázat jim, čím je její znalost obohacuje (základní nástroj vzdělávání, osobní rozvoj, uplatnění ve společnosti) (Kompetence k učení)
- ❖ vést žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech (Kompetence pracovní)
- ❖ rozvíjet paměť žáků pomocí numerických výpočtů a osvojováním si matematických vzorců, rozvíjet kombinatorické a logické myšlení a užívat jej při řešení problémů (Kompetence k učení, Kompetence k řešení problémů)
- ❖ vytvářet zásoby matematických nástrojů, docílit, aby žáci efektivně využívali osvojený matematický aparát, rozvíjet u žáků systematickost, vytrvalost a přesnost (Kompetence k učení)
- ❖ vést žáky k respektování a toleranci názorů druhých lidí (Kompetence občanské)
- ❖ vést žáky k volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému, rozvíjet spolupráci žáků při řešení problémových úloh, ale současně je vést i k samostatnosti (Kompetence k řešení problémů)
- ❖ docílit, aby žáci formulovali a vyjadřovali své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovali se výstižně v písemném i ústním projevu (Kompetence komunikativní)
- ❖ vytvářet u žáků pozitivní představu o sobě samém, přihlížet k individuálním možnostem, rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti při řešení úloh (Kompetence sociální a personální)

C. Začlenění průřezových témat do jednotlivých ročníků

TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	TEMATICKÉ OKRUHY UČIVA	ROČNÍK
A1 - Rozvoj schopností poznávání	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty Geometrie v rovině a v prostoru Nadstandartní aplikační úlohy a problémy	1., 2., 3., 4., 5. 1., 3., 5. 5. 4., 5.
A3 - Seberegulace a sebeorganizace	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty Geometrie v rovině a v prostoru Nadstandartní aplikační úlohy a problémy	1., 3., 4., 5. 1. 3., 4., 5. 4.
A4 - Psychohygiena	Závislosti, vztahy a práce s daty Číslo a početní operace Geometrie v rovině a v prostoru	4. 1., 3. 1.
A5 - Kreativita	Geometrie v rovině a v prostoru Nadstandartní aplikační úlohy a problémy	2. 4.
A9 - Kooperace a kompetice	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty Geometrie v rovině a v prostoru	2. 4. 4.
A10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty Geometrie v rovině a v prostoru Nadstandartní aplikační úlohy a problémy	1., 3., 5. 5. 5. 5.
B1 - Občanská společnost a škola	Číslo a početní operace	2.
B3 - Formy participace občanů v politickém životě	Číslo a početní operace	2.
F1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Závislosti, vztahy a práce s daty	2.
F5 - Fungování a vliv médií ve společnosti	Závislosti, vztahy a práce s daty	5.
F7 - Práce v realizačním týmu	Číslo a početní operace	3., 4.

D. Vzdělávací obsah

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 1.

Dílčí výstupy:

Na konci 1. ročníku žák:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- *M-3-1-06 zvládá sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes deset, píše a čte číslice 0 - 20*
- *M-3-1-07 chápe vztahy mezi čísly 0 - 20, užívá vztah rovnosti a nerovnosti*
- *M-3-1-08 používá správné tvary čísel*
- *M-3-1-09 orientuje se na číselné ose*
- *M-3-1-10 řeší jednoduché slovní úlohy, umí sestavit jednoduchou slovní úlohu z běžného života*

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- *M-3-2-04 doplňuje posloupnosti čísel*

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- *M-3-3-04 rozliší základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh)*
- *M-3-3-05 rozliší základní tělesa (krychle, kvádr, koule, válec)*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Číselný obor 0 - 20: postavení v číselné řadě, orientace na číselné ose, porovnávání čísel, znaky rovnosti a nerovnosti, sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes 10, dočítání do 10, rozklad čísel, pojmy sčítanec, součet, záměna sčítanců, jednoduché slovní úlohy Psaní čísl 0 - 20 ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Posloupnost čísel GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Geometrické tvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh Tělesa: krychle, koule, válec	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova - Literární výchova</i> - říkanky na jednotlivá čísla <i>Člověk a svět práce - Práce s drobným materiálem</i> - vystřihování maket peněz <i>Člověk a jeho svět - Lidé kolem nás</i> - nakupování, počítání peněz GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Souvislost s: <i>Člověk a svět práce - Práce s drobným materiálem</i> - vystřihování geometrických tvarů	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE A1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování A3 - cvičení sebekontroly A4 - hledání pomoci při potížích A10 - dovednosti pro řešení problémů ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY A1 - řešení problémů A3 - organizace vlastního času GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU A4 - dobrá organizace času

Vyučovací předmět : Matematika

Ročník: 2.

Dílčí výstupy:

Na konci 2. ročníku žák:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- *M-3-1-11 orientuje se v číselném oboru 0-100 včetně čtení a zápisu*
- *M-3-1-12 zvládá sčítání a odčítání přes desítku v oboru do 100*
- *M-3-1-13 ovládá násobilku 2,3,4,5 a dělení v oboru*
- *M-3-1-14 používá násobení a dělení v praktických situacích*
- *M-3-1-15 zvládá početní operace s použitím závorek*
- *M-3-1-16 řeší slovní úlohy vedoucí k dvěma početním výkonům*

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- *M-3-2-05 zná a umí použít základní jednotky délky a času*

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- *M-3-3-06 kreslí, rýsuje, porovnává a měří úsečky*
- *M-3-3-07 rozumí a pracuje s pojmem lomená čára a bod, modeluje úsečky se zadanými body*
- *M-3-3-08 rozliší a pojmenuje základní geometrické tvary a tělesa*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Číselný obor 0-100 : postavení v číselné řadě, orientace na číselné ose, porovnávání čísel, součet a rozdíl čísel, závorky, sčítání a odčítání přes desítku v oboru do 100, řešení a vytváření slovních úloh Násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek 2,3,4,5, spoje násobílek, dělení v oboru, užití násobení a dělení v praktických situacích, slovní úlohy vedoucí k dvěma početním výkonům, užití závorek, slovní úlohy typu „n-krát více, méně“ Čtení a zápis čísel v oboru ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Základní jednotky délky, Základní jednotky času GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Úsečka: kreslení, rýsování, porovnávání, měření Pojem: lomená čára, bod, modelování úseček se zadanými body Základní geometrické tvary a tělesa	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova - Literární výchova</i> - čtení slovních úloh, zadání <i>Český jazyk a literární výchova - Jazyková výchova</i> - počítání slabik, souhlásek, samohlásek <i>Český jazyk a literární výchova - Komunikační a slohová výchova</i> - stylizace a reprodukce odpovědí <i>Člověk a jeho svět - Lidé a čas</i> - počítání ročních období, dnů, měsíců - orientace na ciferníku ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Člověk a jeho zdraví</i> - jednotky, vážení, měření teplot GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Souvislost s: <i>Člověk a svět práce - Práce s drobným materiálem</i> - vystřihávání obrazců, lepení modelů - modelování bodů a úseček <i>Člověk a svět práce - Konstrukční činnosti</i> - prostorová představivost, sestavování podle plánu	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE A 1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium A 9 – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, konkurenci B 1 – způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy B 3 – volební systémy a demokratické volby ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY F 1 – identifikování základních orientačních prvků v textu GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU A 5 – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality)

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 3.

Očekávané výstupy:

(Převzato z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Na konci 3. ročníku žák:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- *M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků*
- *M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti*
- *M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose*
- *M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly*
- *M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20

M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100

M-3-1-02p zná matematické operátory + , - , = , < , > a umí je zapsat

M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20

M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20

umí rozklad čísel v oboru do 20

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- *M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času*
- *M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života*
- *M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20

- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu

- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

➤ *M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci*

➤ *M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky*

➤ *M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit

M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují

M-3-3-02p používá pravítko

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Číselný obor 0 - 1000: postavení v číselné řadě, orientace na číselné ose, sčítání a odčítání dvojciferných čísel přes základ, sčítání a odčítání do 1000 s přechodem 100 (z paměti s rozkladem i písemně) Násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobitelů 6, 7, 8, 9, 10 Násobení a dělení do 1000 Dělení se zbytkem, neúplný podíl Násobení jednociferného a dvojciferného čísla s jednou desítkou (rozkladem) Dělení dvojciferného čísla jednociferným Sudé a liché číslo Slovní úlohy Číselné řady ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Jednotky času Jednotky délky a převody; měření v praxi Doplňování tabulek, schémat	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i> - jednotky, měření v praxi	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE A1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; řešení problémů A3 - cvičení sebekontroly A4 - dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací A10 - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů F7 - komunikace a spolupráce v týmu ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY A1 - cvičení dovedností zapamatování

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Přímka: rýsování, průsečík Polopřímka Rovnoběžky a různoběžky Čtverec a obdélník: strany, vrcholy Pojmy čtyřúhelník a trojúhelník Kružnice, kruh (práce s kružítkem) Souměrnost, osa Síť krychle Kreslení a rýsování rovinných útvarů ve čtvercové síti, stavby z krychle Konstrukce trojúhelníka pomocí kružítka Výpočet obvodu trojúhelníka, čtverce a obdélníka sečtením délek stran	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Souvislost s: <i>Člověk a svět práce - Práce s drobným materiálem</i> - měření, vystřihávání obrázků podle osy souměrnosti, překládání, dokreslování poloviny obr. <i>Člověk a svět práce - Práce s drobným materiálem</i> - odměřování materiálu <i>Člověk a svět práce - Konstrukční činnosti</i> - prostorová představivost, sestavování podle plánu Znalosti z předmětu Matematika využity v předmětu: <i>Anglický jazyk</i>	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU A3 - organizace vlastního času; cvičení sebeovládání, vůle
--	---	---

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 4.

Dílčí výstupy:

Na konci 4. ročníku žák:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- *M-5-1-09 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení*
- *M-5-1-10 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel*
- *M-5-1-11 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel*
- *M-5-1-12 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel*
- *M-5-1-13 přečte zápis desetinného čísla*
- *M-5-1-14 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku*
- *M-5-1-16 porovná, sčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel*

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- *M-5-2-03 vyhledává, sbírá a třídí data*
- *M-5-2-04 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy*

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- *M-5-3-06 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce*
- *M-5-3-07 narýsuje kolmici, osu úsečky, výšku tělesa, úhlopříčky, určí střed čtverce*
- *M-5-3-08 sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*
- *M-5-3-09 sestaví rovnoběžky a kolmice*
- *M-5-3-10 umí používat v praktických úlohách jednotkový čtverec*
- *M-5-3-11 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru příkládáním papíru*

NADSTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

- *M-5-4-02 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Přirozená čísla do 1 000 000 : sčítání a odčítání (z paměti i písemně), písemné sčítání a odčítání dvou trojčíslicových čísel, zaokrouhlování, odhady, rozklad čísla v desítkové soustavě, pořadí výpočtů, násobení a dělení do 1 000 000 (z paměti i písemně), písemné násobení jednocíslicovým a dvojcíslicovým číslem, písemné dělení se zbytkem, komunikativní zákon Zlomky: zápis zlomků, sčítání zlomků se stejným jmenovatelem Desetinná čísla – seznámení, zápis Římské číslice Slovní úlohy ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Jednotky času, jednotky délky a převody, měření v praxi Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Nanášení úsečky na polopřímku, orientace v rovině, souřadnice Čtverec - úhlopříčky, střed, obvod Jednotkový čtverec Kolmice, osa úsečky, výška těles Konstrukce pravoúhlého trojúhelníku Čtyřboký jehlan, kvádr: vrcholy, hrany, boční stěny, podstava Krychle: výpočet spotřeby krychlí na stavbu podle její mapy (půdorysu) Jednotky času Jednotky hmotnosti	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Lidé a čas</i> - kalendář, naši předkové, generace <i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i> - jednotky a jejich převody GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU <i>Člověk a svět práce - Práce s drobným materiálem</i> - odměřování materiálu <i>Člověk a svět práce - Konstruktivní činnosti</i> - prostorová představivost, sestavování podle plánu <i>Výtvarná výchova - Rozvíjení smyslové citlivosti</i> - osová souměrnost	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE A1 - rozvoj schopností poznávání, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění A3 - cvičení sebeovládání, regulace vlastního jednání A4 - psychohygiena F7 - práce v realizačním týmu ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY A5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů) A9 - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, řešení konfliktů GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU A3 - cvičení sebekontroly, organizace vlastního času A9 - organizování práce skupin

<i>NADSTANDARTNÍ APLIKAČNÍ SLOVNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</i> Číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost Jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky		<i>NADSTANDARTNÍ APLIKAČNÍ SLOVNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</i> A1 - cvičení pozornosti, soustředění, řešení problémů A3 - cvičení sebekontroly, vůle, organizace času, plánování A5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality)
---	--	--

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 5.

Očekávané výstupy:

(Převzato z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Na konci 5. ročníku žák:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- *M-5-1-01 využívá při pamětném počítání komunikativnost a asociativnost sčítání a násobení*
- *M-5-1-02 provádí početní operace v oboru přirozených čísel*
- *M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel*
- *M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel*
- *M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku*
- *M-5-1-06 porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel*
- *M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty*
- *M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000

M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla

M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100

M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách

M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100

M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy

M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla

- používá kalkulaátor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- **M-5-2-01** *vyhledává, sbírá a třídí data*
- **M-5-2-02** *čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-2-01p *vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu*

M-5-2-02p *orientuje se a čte v jednoduché tabulce*

- *určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích*
- *provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času*
- *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi*

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- **M-5-3-01** *narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce*
- **M-5-3-02** *sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*
- **M-5-3-03** *sestrojí rovnoběžky a kolmice*
- **M-5-3-04** *určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu*
- **M-5-3-05** *rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-3-01p *znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary*

M-5-3-02p *měří a porovnává délku úsečky*

M-5-3-02p *vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*

M-5-3-03 *sestrojí rovnoběžky a kolmice*

M-5-3-05p *určí osu souměrnosti překládáním papíru*

- *pozná základní tělesa*

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

- ***M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky***

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRUŘEZOVÝCH TÉMAT / TÉMA
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky - čísla do milionu a přes milion - zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) - znázornění přirozeného čísla na číselné ose - porovnávání a zaokrouhlování přirozených čísel - početní operace s čísly - písemné algoritmy početních operací - komutativnost a asociativnost při sčítání a násobení přirozených čísel - praktické úlohy s využitím početních operací v oboru přirozených čísel Desetinná čísla – desetinný zlomek - zobrazení na číselné ose - porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel - početní operace s desetinnými čísly - násobení a dělení desetinných čísel 10,100,... - praktické úlohy s využitím operací s desetinnými čísly ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Sestavování tabulek – jízdní řády Znázorňování závislostí – diagramy, grafy Úlohy z praktického života GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Sčítání, odčítání úseček graficky	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Souvislost s: Informační a komunikační technologie - Zpracování a využití informací - práce s daty, závislosti, grafy	V celém učivu: A1 - cvičení dovednosti a zapamatování A10 - dovednosti pro řešení problémů ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE A3 - cvičení sebekontroly ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY F5 - role médií v každodenním životě jednotlivce GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Lomená čára, délka lomené čáry Obvod mnohoúhelníka Konstrukce rovnoběžek Konstrukce kolmic pomocí rysky i kružítkem Konstrukce čtverce, obdélníku Obvod čtverce, obdélníku – graficky a výpočtem Obsah čtverce, obdélníku, čtvercová síť Jednotky obsahu Praktické úlohy Osově souměrné útvary Osa souměrnosti Určení osy souměrnosti útvaru překládáním papíru Základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, koule, kužel, válec NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Slovní úlohy Magické čtverce Úlohy na prostorovou představivost		A3 - cvičení sebekontroly
---	--	---------------------------

INFORMATIKA

A. Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie

ROČNÍK	NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	SLOŽKY OBORU	ZAŘAZENÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ Z JINÝCH VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ	OBSAHOVÉ SOUVISLOSTI S JINÝMI VYUČOVACÍMI PŘEDMĚTY
4.	Informační a komunikační technologie	Digitální technologie		<i>Anglický jazyk</i>
		Informační systémy		<i>Český jazyk a literární výchova</i>
		Data, informace a modelování		<i>Český jazyk a literární výchova, Matematika</i>
5.	Informační a komunikační technologie	Data, informace a modelování		<i>Anglický jazyk</i>
		Algoritmizace a programování		
		Informační systémy		<i>Český jazyk a literární výchova, Matematika</i>
		Digitální technologie		

B. Společná výchovná a vzdělávací strategie

B. Vzdělávání v oboru **Informatika** si klade za cíl:

- ❖ Vzbudit v žácích zájem o informace, informační činnosti a o využívání informačních a komunikačních technologií a ukázat jim, čím je tyto znalosti obohacují: informační zdroj; komunikační prostředek; základní nástroj dalšího vzdělávání. Zároveň vzbudit u žáků zájem o komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje. (Kompetence komunikativní)
- ❖ Naučit žáky porozumět toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médiu, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím. (Kompetence k učení)
- ❖ Odbourat v žácích strach z chyby, naučit je chybu samostatně vyhledat a odstranit. (Kompetence k řešení problémů)
- ❖ Vést žáky k systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj; ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce. (Kompetence digitální)
- ❖ Nacházet různá řešení a výběr toho nejvhodnějšího pro danou situaci. (Kompetence k řešení problémů)
- ❖ Naučit žáky využívat výpočetní techniku, aplikační a výukový software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce. (Kompetence k učení)
- ❖ Vést žáky k samostudiu, k samostatnému vyhledávání informací a jejich zpracování – případnou prezentaci oceňovat. (Kompetence k učení)
- ❖ Naučit žáky běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít. (Kompetence digitální)
- ❖ Vést žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, volit k tomu postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. (Kompetence digitální)
- ❖ Naučit žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovat je s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání. (Kompetence digitální)
- ❖ Seznámit žáky s předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky. (Kompetence digitální)

C. Začlenění průřezových témat do jednotlivých ročníků

TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	TEMATICKÉ OKRUHY UČIVA	ROČNÍK
A1 – Rozvoj schopností poznávání	Základy práce s počítačem	4., 5.
A4 – Psychohygiena	Základy práce s počítačem	4., 5.
	Vyhledávání informací a komunikace	4., 5.
	Zpracování a využití informací	4., 5.
A2 – Sebepoznání a sebepojetí	Vyhledávání informací a komunikace	4., 5.
A6 – Poznávání lidí	Vyhledávání informací a komunikace	4., 5.
A7 – Mezilidské vztahy	Vyhledávání informací a komunikace	4., 5.
A8 – Komunikace	Vyhledávání informací a komunikace	4., 5.
B1 – Občanská společnost a škola	Vyhledávání informací a komunikace	4., 5.
C1 – Evropa a svět nás zajímá	Vyhledávání informací a komunikace	4., 5.
A3 – Seberegulace a sebeorganizace	Zpracování a využití informací	4., 5.
A5 – Kreativita	Zpracování a využití informací	4., 5.

D. Vzdělávací obsah

Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie

Ročník: 4.

Dílčí výstupy:

Na konci 4. ročníku žákyně/žák:

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

Žákyně/žák:

- I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žákyně/žák:

- I-5-1-01 p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
- I-5-1-02 p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ Očekávané výstupy – 2. období žák I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví.

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

Žákyně/žák:

- I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žákyně/žák:

- I-5-3-01 p *v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky*
- I-5-3-02 p *pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data*

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy – 2. období

Žákyně/žák:

- I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žákyně/žák:

- I-5-4-01 p *najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu*
- I-5-4-03 p *popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
<i>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</i> Digitální zařízení, zapnutí/ vypnutí zařízení/ aplikace, ovládání myši, kreslení čar, vybarvování, používání ovladačů, ovládání aplikací, kreslení obrázků, psaní slov na klávesnici, editace textu, ukládání souboru a práce s nimi, otevírání souborů, přehrávání zvuku, příkazy. <i>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</i> Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele, počítačová data, práce se soubory, propojení technologií, internet, vyhledávání, úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš, technické problémy a přístupy k jejich řešení. <i>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</i> Piktogramy, emodži, kód, přenos na dálku, šifra, pixel, rastr, tvary, skládání obrázků.	<i>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</i> Výukové programy využívány v různých předmětech Učivo (Popis počítače) je prohlubováno a doplňováno v <i>Informační a komunikační technologie – Základy práce s počítačem – 5. ročník</i> <i>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</i> Využití digitálních technologií v různých oborech. <i>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</i> Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova – Jazyková výchova</i> - pravopis <i>Český jazyk a literární výchova – Komunikační a slohová výchova</i> - stylizace textu <i>Matematika – využití geometrie a konstrukce jednotlivých tvarů</i> Znalosti z předmětu ICT využity v předmětu: <i>Anglický jazyk</i>	Prolíná celým učivem: A1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; řešení problémů A2 – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně A3 – cvičení sebekontroly a sebeovládání; organizace vlastního času A4 – hledání pomoci při potížích; dobrá organizace času A5 – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) A6 – vzájemné poznávání ve skupině/třídě A7 – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc A8 – řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem; specifické komunikační dovednosti; B1 – demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole C1 – zážitky a zkušenosti z Evropy a světa

Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie

Ročník: 5.

Očekávané výstupy:

(Převzato z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Na konci 5. ročníku žákyně/žák:

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

Žákyně/žák:

- I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žákyně/žák:

- I-5-1-0 1 p *uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat*
- I-5-1-02 p *popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví*

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

Žákyně/žák:

- I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žákyně/žák:

- I-5-2-01 p *sestavuje symbolické zápisy postupů*

- I-5-2-02 p *popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení*
- I-5-2-03 p *rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů*

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

Žákyně/žák:

- I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žákyně/žák:

- I-5-3-01 p *v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky*
- I-5-3-02 p *pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data*

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy – 2. období

Žákyně/žák:

- I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žákyně/žák:

- I-5-4-01 p *najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu*
- I-5-4-03 p *popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
Opakování učiva ze 4. ročníku. <i>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</i> <i>ÚVOD DO PRÁCE S DATY</i> Data, druhy dat, doplňování tabulky, datových řad, kritéria kontroly dat, řazení dat v tabulce, vizualizace dat v grafu. <i>ALGORITMIZACE, PROGRAMOVÁNÍ</i> Příkazy a jejich spojování, opakování příkazů, pohyb, ke stejnému cíli vedou různé algoritmy, vlastní bloky a jejich vytváření, kombinace procedur, kreslení čar, hledání chyb, vlastní bloky, čtení programů, ovládání pohybu postav, modifikace, animace. <i>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</i> Systém, struktura, prvky, vztahy. <i>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</i> Graf, hledání cesty, schémata, obrázkové modely.	Doplnění a prohloubení učiva ze 4. roč. <i>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE, ALGORITMIZACE, PROGRAMOVÁNÍ INFORMAČNÍ SYSTÉMY, DATA</i> Souvislost s: <i>Matematika – Závislosti, vztahy a práce s daty.</i> - práce s daty, závislosti, grafy <i>Český jazyk a literární výchova – Jazyková výchova</i> - pravopis <i>Český jazyk a literární výchova – Komunikační a slohová výchova</i> - stylizace textu Praktické využití učiva v předmětech (6. - 8. ročník) Znalosti z předmětu ICT využity v předmětu: <i>Anglický jazyk</i>	Prolíná celým učivem: A1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; řešení problémů A2 – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně A3 – cvičení sebekontroly a sebeovládání; organizace vlastního času A4 – hledání pomoci při potížích; dobrá organizace času A5 – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) A6 – vzájemné poznávání ve skupině/třídě A7 – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc A8 – řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem; specifické komunikační dovednosti; B1 – demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole C1 – zážitky a zkušenosti z Evropy a světa

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

A. Vyučovací předmět Člověk a jeho svět

ROČNÍK	NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	SLOŽKY OBORU	ZAŘAZENÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ Z JINÝCH VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ	OBSAHOVÉ SOUVISLOSTI S JINÝMI VYUČOVACÍMI PŘEDMĚTY
1.	Člověk a jeho svět	Místo, kde žijeme		Český jazyk a literární výchova Výtvarná výchova Anglický jazyk
		Lidé kolem nás		Matematika Člověk a svět práce Výtvarná výchova Tělesná výchova
		Lidé a čas		Český jazyk a literární výchova Člověk a svět práce
		Rozmanitost přírody		Český jazyk a literární výchova Výtvarná výchova Člověk a svět práce
		Člověk a jeho zdraví		Český jazyk a literární výchova Tělesná výchova
2.	Člověk a jeho svět	Místo, kde žijeme		Tělesná výchova Výtvarná výchova Člověk a svět práce
		Lidé kolem nás	Učivo (Společenský styk, pozdravy, oslovení, forma žádosti) je rozšiřováno a prohlubováno v předmětech: Český jazyk a literární výchova - Komunikační a slohová výchova - 3. ročník Člověk a jeho svět - Lidé kolem nás, 3. ročník	Český jazyk a literární výchova Člověk a svět práce

		Lidé a čas		Výtvarná výchova Hudební výchova Český jazyk a literární výchova Matematika
		Rozmanitost přírody		Člověk a svět práce Výtvarná výchova Český jazyk a literární výchova Hudební výchova
		Člověk a jeho zdraví		Tělesná výchova Výtvarná výchova Český jazyk a literární výchova Matematika
3.	Člověk a jeho svět	Místo, kde žijeme		Český jazyk a literární výchova
		Lidé kolem nás	Prohlubuje a rozšiřuje učivo (Společenský styk, pozdravy, oslovení, forma žádosti) z: <i>Člověk a jeho svět - Lidé kolem nás</i> - 2. ročník	Český jazyk a literární výchova
		Lidé a čas		Český jazyk a literární výchova
		Rozmanitost přírody	Učivo (Neživá příroda) je rozšiřováno a prohlubováno v: <i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i> - 4. ročník	Matematika Český jazyk a literární výchova Člověk a svět práce Hudební výchova
		Člověk a jeho zdraví		Tělesná výchova
				Anglický jazyk
4.	Člověk a jeho svět	Místo, kde žijeme		Český jazyk a literární výchova
		Lidé kolem nás		Český jazyk a literární výchova
		Lidé a čas		Matematika Český jazyk a literární výchova
		Rozmanitost přírody	Prohlubuje a rozšiřuje učivo (Neživá příroda) z:	Výtvarná výchova Český jazyk a literární výchova Matematika

5.	Člověk a jeho svět		Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody - 3. ročník	Člověk a svět práce Hudební výchova
		Člověk a jeho zdraví		Tělesná výchova
				Anglický jazyk
		Úvod do přírodopisu	Přímá souvislost s přírodopisem	Člověk a svět práce Environmentální výchova
		Úvod do zeměpisu	Přímá souvislost se zeměpisem.	
		Úvod do dějepisu	Přímá souvislost s dějepisem.	Dějiny literatury Dějiny umění
				Anglický jazyk

B. Společná výchovná a vzdělávací strategie

Vzdělávání v oboru Člověk a jeho svět si klade za cíl vést žáka:

- ❖ ke kladnému vztahu k místu jeho bydliště a postupnému rozvíjení národního cítění a vztahu k naší zemi; k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu. (Kompetence občanské)
- ❖ k uvědomění si skutečnosti, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a obtížně obnovovat. (Kompetence k učení)
- ❖ k poznání odpovědnosti za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí a k uvědomění si, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. (Kompetence pracovní, Kompetence občanské)
- ❖ k samostudiu, organizování a řízení vlastního učení; k samostatnému vyhledávání a orientaci ve světě informací a jejich využívání a zpracování. (Kompetence k učení)
- ❖ k rozšiřování slovní zásoby v osvojených tématech, formulování a vyjadřování myšlenek v logickém sledu; k vlastním projevům, názorům, ke kulturnímu a tolerantnímu chování k lidem, k plnění povinností a pravidel lidského soužití (Kompetence komunikativní)
- ❖ k práci ve dvojicích (zdatnější pomáhá slabšímu), ve skupinách i v týmu; podporovat v žácích žádoucí míru asertivity, vést je však i k objektivnímu sebehodnocení a hodnocení druhých. (Kompetence sociální a personální)
- ❖ k samostatnému řešení problémů vhodným způsobem, ověření si správnosti způsobu řešení, uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí. (Kompetence k řešení problémů)
- ❖ k respektování přesvědčení druhých lidí; k základním principům slušného chování; k zájmu o minulost, kulturní bohatství regionu i celé země. (Kompetence občanské)
- ❖ ke sledování vlivu lidské činnosti na přírodu a hledání možností, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k jeho trvale udržitelnému rozvoji. (Kompetence občanské)

C. Začlenění průřezových témat do jednotlivých ročníků

TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	TEMATICKÉ OKRUHY UČIVA	ROČNÍK
A1 - Rozvoj schopností poznávání	Místo, kde žijeme Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Úvod do přírodopisu Úvod do zeměpisu Úvod do dějepisu	1. 2. 3. 5. 5. 5.
A2 - Sebezpoznání a sebepojetí	Lidé kolem nás Člověk a jeho zdraví	2., 3., 4. 1., 2., 3., 4.
A3 - Seberegulace a sebeorganizace	Místo, kde žijeme Lidé a čas Člověk a jeho zdraví Úvod do zeměpisu	1. 2. 4. 5.
A4 - Psychohygiena	Lidé kolem nás Člověk a jeho zdraví	2., 3. 2., 3., 4.
A5 - Kreativita	Lidé kolem nás Úvod do zeměpisu	3. 5.
A6 - Poznávání lidí	Lidé kolem nás Člověk a jeho zdraví	1., 2. 1.
A7 - Mezilidské vztahy	Lidé kolem nás Člověk a jeho zdraví Úvod do dějepisu	1., 2., 3. 2. 5.
A8 - Komunikace	Lidé kolem nás Člověk a jeho zdraví Úvod do přírodopisu Úvod do dějepisu	2. 2., 3. 5. 5.
A9 - Kooperace a kompetice	Lidé kolem nás Úvod do zeměpisu	3. 5.
A10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Lidé kolem nás Úvod do zeměpisu	1., 3. 5.
A11 - Hodnoty, postoje, praktická etika	Lidé kolem nás Úvod do přírodopisu	3. 5.

B1 - Občanská společnost a škola	Lidé kolem nás Úvod do zeměpisu	1.,2. 5.
B2 - Občan, občanská společnost a stát	Místo, kde žijeme Úvod do zeměpisu	1., 3. 5.
B3 - Formy participace občanů v politickém životě	Místo, kde žijeme Úvod do zeměpisu	3., 4. 5.
B4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Úvod do zeměpisu Úvod do dějepisu	4. 3., 4. 5. 5.
C1 - Evropa svět nás zajímá	Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Lidé a čas Úvod do zeměpisu Úvod do dějepisu	2. 2. 1., 2., 3. 5. 5.
C2 - Objevujeme Evropu a svět	Místo, kde žijeme Lidé a čas Úvod do zeměpisu Úvod do dějepisu	4. 4. 5. 5.
C3 - Jsme Evropané	Lidé a čas Úvod do zeměpisu Úvod do dějepisu	4. 5. 5.
D1 - Kulturní difference	Místo, kde žijeme Člověk a jeho zdraví Úvod do dějepisu	2. 3. 5.
D2 - Lidské vztahy	Lidé kolem nás Člověk a jeho zdraví Úvod do dějepisu	1., 2., 3., 4. 4. 5.
D3 - Etnický původ	Člověk a jeho zdraví Úvod do dějepisu	3. 5.
D5 - Principy sociálního smíru a solidarity	Lidé kolem nás	4.
E1 - Ekosystémy	Místo, kde žijeme Rozmanitost přírody Úvod do přírodopisu	1., 2. 2., 3., 4. 5.

	Úvod do zeměpisu	5.
	Úvod do dějepisu	5.
E2 - Základní podmínky života	Rozmanitost přírody	3., 4.
	Úvod do zeměpisu	5.
	Úvod do přírodopisu	5.
E3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Místo, kde žijeme	2., 4.
	Rozmanitost přírody	1., 3., 4.
	Úvod do přírodopisu	5.
	Úvod do zeměpisu	5.
	Úvod do dějepisu	5.
E4 - Vztah člověka k prostředí	Místo, kde žijeme	1., 3., 4.
	Rozmanitost přírody	4.
	Člověk a jeho zdraví	2.
	Úvod do přírodopisu	5.
	Úvod do zeměpisu	5.
	Úvod do dějepisu	5.
F1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Člověk a jeho zdraví	3.
F6 - Tvorba mediálního sdělení	Úvod do zeměpisu	5.

D. Vzdělávací obsah

Vyučovací předmět: Člověk a jeho svět

Ročník: 1.

Dílčí výstupy:

Na konci 1. ročníku žák:

MÍSTO, KDE ŽIJEME

- ČJS-3-1-04 *orientuje se v prostorech školy, bezpečně se ve škole chová*
- ČJS-3-1-05 *zná bezpečnou cestu do školy*
- ČJS-3-1-06 *ví, kde bydlí, zná adresu svého bydliště*
- ČJS-3-1-07 *ví, že bydlí v hlavním městě naší republiky*
- ČJS-3-1-08 *orientuje se v okolí školy a svého bydliště*

LIDÉ KOLEM NÁS

- ČJS-3-2-03 *dodržuje pravidla slušného chování ve škole, v rodině a při styku s cizími lidmi*
- ČJS-3-2-04 *zná pravidla školního řádu*
- ČJS-3-2-05 *zná členy své rodiny*
- ČJS-3-2-06 *rozlišuje vhodné a nevhodné chování*
- ČJS-3-2-07 *uznává a chrání soukromý a veřejný majetek*

LIDÉ A ČAS

- ČJS-3-3-04 *rozlišuje děje v minulosti, přítomnosti, budoucnosti*
- ČJS-3-3-05 *určuje datum, zná dny v týdnu, měsíce, letopočet*
- ČJS-3-3-06 *na analogových hodinách pozná časový údaj*
- ČJS-3-3-07 *orientuje se v kalendáři*
- ČJS-3-3-08 *určí roční období podle kalendáře*
- ČJS-3-3-09 *chápe průběh lidského života*

- *ČJS-3-3-10 střídá práci s odpočinkem, rozvíjí své zájmy*

ROZMANITOST PŘÍRODY

- *ČJS-3-4-04 pozná roční období podle počasí a proměn v přírodě*
- *ČJS-3-3-05 rozezná ovoce a zeleninu*
- *ČJS-3-4-06 pozná běžná domácí zvířata a jejich mláďata*
- *ČJS-3-4-07 odliší domácí zvířata od volně žijících*
- *ČJS-3-4-08 je ohleduplný při pobytu v přírodě, chrání životní prostředí*
- *ČJS-3-4-09 umí se ochránit před nebezpečím v přírodě - v létě při bouřce, při konzumaci ovoce a zeleniny, v zimě na zamrzlých plochách*

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

- *ČJS-3-5-05 ovládá základní hygienické návyky*
- *ČJS-3-5-06 dodržuje zásady bezpečnostního chování vzhledem k ochraně svého zdraví a ostatních dětí*
- *ČJS-3-5-07 chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi*
- *ČJS-3-5-08 je obezřetný při styku se zvířaty, hlavně cizími psy*
- *ČJS-3-5-09 dodržuje základní pravidla bezpečnosti na ulici*
- *ČJS-3-5-10 reaguje správně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
MÍSTO, KDE ŽIJEME Naše škola - prostředí školy, chování ve škole, naše třída, organizace vyučování, pravidla školního řádu, chování o přestávce, bezpečnost, orientace ve škole, bezpečná cesta do školy Okolí školy Náš dům, náš byt - domov, prostředí domova Bydliště, adresa, telefon Orientace v místě bydliště LIDÉ KOLEM NÁS Moje rodina, členové rodiny, příbuzenské vztahy, soužití Lidská práva, práva dítěte, povinnosti, spravedlnost Člověk mezi lidmi - vztahy mezi dětmi ve třídě, vztahy k dospělým, tolerance Pracovní činnosti, různá povolání a zaměstnání Mezilidské vztahy, pravidla slušného chování, demokratičnost Formy vlastnictví - osobní, soukromé, společné, školní, veřejné, ochrana vlastnictví, hodnota peněz LIDÉ A ČAS Orientace v čase - minulost, přítomnost, budoucnost Rok, určování času, datum, hodiny, dny v týdnu, kalendář Práce a volný čas, prázdniny Práce dospělých, zaměstnání Rytmus života, režim dne Vánoce a Velikonoce, lidové zvyky ROZMANITOST PŘÍRODY Roční období, měsíce, počasí, změny v přírodě	MÍSTO, KDE ŽIJEME Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova</i> <i>Komunikační a slohová výchova</i> - orientace v prostoru, tvoření vět <i>Výtvarná výchova - Rozvíjení smyslové citlivosti</i> - naše škola, třída, náš dům (tematická práce) LIDÉ KOLEM NÁS Souvislost s: <i>Matematika - Číslo a početní operace</i> - nakupování, počítání peněz <i>Člověk a svět práce - Konstrukční činnosti</i> - jednoduchý nábytek (různá povolání a zaměstnání) <i>Výtvarná výchova - Rozvíjení smyslové citlivosti</i> - ze života dospělých a dětí <i>Tělesná výchova - Činnosti podporující pohybové učení</i> - komunikace, vztahy mezi dětmi LIDÉ A ČAS Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova - Literární výchova</i> - naše a světové pohádky <i>Člověk a svět práce - Příprava pokrmů</i> - režim dne - stolování	MÍSTO, KDE ŽIJEME E1 - lidské sídlo, město, vesnice E4 - naše obec B2 - přijímat odpovědnost za své postoje a činy A3 - regulace vlastního jednání LIDÉ KOLEM NÁS D2 - udržovat tolerantní vztahy A6 - vzájemné poznávání se ve třídě A7 - péče o dobré vztahy B1 - demokratické vztahy ve škole A10 - problémy v mezilidských vztazích LIDÉ A ČAS C1 - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

Přírodniny, ovoce a zelenina Zvířata v přírodě Domácí zvířata a jejich mláďata Ochrana přírody Nebezpečí v přírodě - bouřka, jedovaté rostliny, nebezpečná zvířata ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo - stavba, rozdíly mezi pohlavími Péče o zdraví - prevence nemocí a úrazů, čistota, režim dne, správná výživa, pitný režim, péče o zuby, pohybový režim Osobní nebezpečí, bezpečné chování v rizikovém prostředí, v silničním provozu, v přírodě Krizové situace - šikana, týrání, sexuální zneužívání, brutalita, tísňová volání	ROZMANITOST PŘÍRODY Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova - Literární výchova</i> - ovoce a zelenina, domácí zvířata, volně žijící zvířata (čtení textů) <i>Výtvarná výchova - Uplatňování subjektivity</i> - děti a příroda, rozmanitost přírody (tematická práce) <i>Člověk a svět práce - Práce s drobným materiálem</i> - práce s přírodninami <i>Člověk a svět práce - Pěstitelské práce</i> - pozorování přírody, rostlin ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova - Komunikační a slohová výchova</i> - lidské tělo (hygienické a pracovní návyky) <i>Tělesná výchova - Činnosti ovlivňující zdraví</i> - péče o zdraví	ROZMANITOST PŘÍRODY E3 - zemědělství a životní prostředí, odpady, ochrana přírody E3 - Den Země ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ A2 - já jako zdroj informací o sobě A6 - chyby při poznávání lidí
---	---	--

Vyučovací předmět : Člověk a jeho svět

Ročník: 2.

Dílčí výstupy:

Na konci 2. ročníku žák:

MÍSTO, KDE ŽIJEME

- *ČJS-3-1-09 zhodnotí stav krajiny kolem nás*
- *ČJS-3-1-10 orientuje se ve škole a v blízkém okolí školy*
- *ČJS-3-1-11 rozpozná základní dopravní značky*
- *ČJS-3-1-12 zhodnotí jednoduché dopravní situace a dokáže na ně reagovat*

LIDÉ KOLEM NÁS

- *ČJS-3-2-08 rozliší základní i širší příbuzenské vztahy*
- *ČJS-3-2-09 přiměřeně se chová ke starším a mladším členům rodiny*
- *ČJS-3-2-10 vhodně se chová ve škole a při činnostech mimo budovu školy*
- *ČJS-3-2-11 orientuje se v profesi svých rodičů*
- *ČJS-3-2-12 správně aplikuje pozdravy, oslovení, gratulace*

LIDÉ A ČAS

- *ČJS-3-3-11 rozliší a porovná jednotlivá roční období*
- *ČJS-3-3-12 vymezí kalendářní a školní měsíce*
- *ČJS-3-3-13 rozpozná noc a den*
- *ČJS-3-3-14 orientuje se v čase*
- *ČJS-3-3-15 rozezná časové jednotky*
- *ČJS-3-3-16 vysvětlí pojmy Vánoce, Velikonoce*
- *ČJS-3-3-17 vytváří si svůj nejvhodnější způsob práce a odpočinku*

ROZMANITOST PŘÍRODY

- *ČJS-3-4-10 objasní základní zásady chování v lese, na louce, u rybníka na poli*
- *ČJS-3-4-11 rozliší proměny přírody v ročních obdobích*
- *ČJS-3-4-12 určí jednotlivé části rostliny*

- ČJS-3-4-13 rozezná různé druhy ovoce a zeleniny
- ČJS-3-4-14 zdůvodní rozdíl mezi hospodářskými a lesními zvířaty

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

- ČJS-3-5-11 uplatňuje základní návyky osobní hygieny
- ČJS-3-5-12 rozpozná různé příznaky běžných nemocí
- ČJS-3-5-13 poskytne první pomoc při drobném poranění
- ČJS-3-5-14 přivolá telefonem první pomoc
- ČJS-3-5-15 orientuje se ve stravě rostlinného a živočišného původu
- ČJS-3-5-16 uplatňuje zásady zdravého stravovacího a pitného režimu

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
MÍSTO, KDE ŽIJEME Krajina kolem nás, město, vesnice, typy krajiny, chráněné krajinné oblasti, životní prostředí, znečišťování přírody, cestou do školy – dopravní komunikace, značky, semafor	MÍSTO, KDE ŽIJEME Souvislost s: <i>Tělesná výchova - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i> - orientační běh, procházky <i>Výtvarná výchova - Uplatňování subjektivity</i> - malba krajiny <i>Člověk a svět práce - Práce s drobným materiálem</i> - domy, značky z krabic <i>Člověk a svět práce - Konstrukční činnosti</i> - konstrukce budov pomocí stavebnice	MÍSTO, KDE ŽIJEME A1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů C1 – místa, události v blízkém okolí D1 – poznávání vlastního kulturního zakotvení E1- lidské sídlo – město, vesnice E3 – doprava a životní prostředí
LIDÉ KOLEM NÁS Společenský styk, pozdravy, oslovení, forma žádosti, chování doma, ve škole, na ulici, na návštěvě, moje rodina, domov, příbuzenské vztahy, rodinné oslavy – gratulace, dárky, pojem „starý - mladý“, práce dospělých	LIDÉ KOLEM NÁS Navazuje na předmět: <i>Český jazyk a literární výchova - Komunikační a slohová výchova - 3. ročník</i>	LIDÉ KOLEM NÁS A2 – moje vztahy k druhým lidem A4 – sociální dovednosti pro předcházení stresům

LIDÉ A ČAS Části roku a jejich charakteristika, rok kalendářní a školní, měsíce, jejich řazení a členění do ročních období, noc a den + denní režim, hodiny – pojem „celá, půl, čtvrt, tři čtvrtě“, Vánoce, Velikonoce, volný čas, prázdniny ROZMANITOST PŘÍRODY Pobyt v lese, na louce, u rybníka, na poli, proměny přírody v ročních obdobích, rostliny, jejich části, druhy ovoce, zelenina, ovocné a lesní stromy, lesní plodiny, zvířata – volně žijící, hospodářská, domácí mazlíčci	- společenský styk, (pozdravy, oslovení, forma žádosti) Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova - Komunikační a slohová výchova - 2. ročník</i> - požadání, poděkování, společenský styk, pozdravy a oslovení <i>Člověk a svět práce - Práce s drobným materiálem</i> - výroba přání (Vánoce, Velikonoce) LIDÉ A ČAS Souvislost s: <i>Výtvarná výchova - Rozvíjení smyslové citlivosti</i> - výroba kalendáře, malba <i>Hudební výchova - Vokální činnosti</i> - zpěv koled a písní k ročním obdobím <i>Český jazyk a literární výchova - Literární výchova</i> - básně, velikonoční, vánoční příběhy <i>Český jazyk a literární výchova - Komunikační a slohová výchova</i> - souvislé vyprávění, popis obrázků <i>Matematika - Číslo a početní operace</i> - počítání ročních období, dnů, měsíců - orientace na ciferníku ROZMANITOST PŘÍRODY Souvislost s: <i>Člověk a svět práce - Pěstitelské práce</i> - názvy rostlin <i>Člověk a svět práce - Práce s drobným materiálem</i> - modelování ovoce	A6 – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě, chyby při poznávání lidí A7 – chování podporující dobré vztahy, respektování A8 – komunikace v různých situacích (odmítání, omluva, pozdrav, prosba) B1 – způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy C1 – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti D2 – uplatňování principu slušného chování LIDÉ A ČAS A3 – organizace vlastního času C1 – lidová slovesnost, zvyky a tradice ROZMANITOST PŘÍRODY E1 – les, pole, vodní zdroje, moře
--	--	--

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Člověk – péče o tělo, základní hygienická pravidla, zdraví – nemoc, druhy nemocí, teplota – měření, nevolnost, drobná poranění, zdravotnická zařízení, přivolání lékařské pomoci, lékárníčka, zdravá výživa, strava rostlinná a živočišná	<i>Výtvarná výchova - Uplatňování subjektivity</i> - malba s přírodní tematikou <i>Český jazyk a literární výchova - Literární výchova</i> - čtení textů s přírodní tematikou <i>Český jazyk a literární výchova - Komunikační a slohová výchova</i> - popis pomocí obrázku <i>Hudební výchova - Vokální činnosti</i> - zpěv písní o přírodě, zvířatech... ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Souvislost s: <i>Tělesná výchova - Činnosti ovlivňující zdraví</i> - uvědomění si významu cviků - pomoc při poranění <i>Výtvarná výchova - Uplatňování subjektivity</i> - kresba postavy <i>Český jazyk a literární výchova - Komunikační a slohová výchova</i> - přivolání lékaře, telefonování <i>Matematika - Závislosti, vztahy a práce s daty</i> - měření teploty, jednotky, vážení	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ A2 – já jako zdroj informací o sobě, zdravé a vyrovnané sebepojetí A4 – hledání pomoci při potížích A7 – podpora, pomoc A8 – řeč těla E4 – prostředí a zdraví
---	---	---

Vyučovací předmět: Člověk a jeho svět

Ročník: 3.

Očekávané výstupy:

(Převzato z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Na konci 3. ročníku žák:

MÍSTO, KDE ŽIJEME

- *ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí*
- *ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)*
- *ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

ČJS-3-1-03p uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

LIDÉ KOLEM NÁS

- *ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům*
- *ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

LIDÉ A ČAS

- ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- ČJS-3-3-02 pojmenuje kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

ROZMANITOST PŘÍRODY

- ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

- ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění

ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu

ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
MÍSTO, KDE ŽIJEME Orientace v místní krajině, domov a svět, okolí školy a domova, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace Světové strany, polední stín, poloha obce v krajině, sousední obce Doprava, uliční síť - kázeň, dopravní značky, nehody, radnice, obecní úřad, služby v obci, zdravotnická zařízení, kultura, výrobní podniky Životní prostředí, historie, krajina mého domova - poznávání okolí, voda, déšť, lesy, čistota pramenů a zdrojů pitné vody, co pěstují zemědělci v okolí, historické památky, krásy krajiny, proměny obce a okolí LIDÉ KOLEM NÁS Společenský styk, mezilidské vztahy, vztahy v rodině Vánoční tradice, obdarovávání	MÍSTO, KDE ŽIJEME Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova</i> <i>Jazyková výchova</i> - velká písmena <i>Český jazyk a literární výchova</i> <i>Komunikační a slohová výchova</i> - adresa LIDÉ KOLEM NÁS Navazuje na: <i>Člověk a jeho svět</i> 2. ročník - Společenský styk, (pozdravy, oslovení, forma žádosti) Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova</i> - <i>Komunikační a slohová výchova</i> - společenský styk	MÍSTO, KDE ŽIJEME B2 - občan jako odpovědný člen společnosti; - principy soužití s minoritami B3 - obec jako základní jednotka samosprávy státu - E4 - naše obec; náš životní styl LIDÉ KOLEM NÁS A1 - řešení problémů A2 - já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; A4 - sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; A5 - tvořivost v mezilidských vztazích A7 - péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc A9 - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci; rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci A10 - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí - problémy v mezilidských vztazích A11 - analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí

LIDÉ A ČAS Současnost a minulost v našem životě, lidské výtvoř, kulturní a historické památky, významné události regionu, pověsti ROZMANITOST PŘÍRODY Přírodniny, přírodní děje, člověk a příroda, využívání a ochrana přírody <u>Neživá příroda:</u> látky kolem nás, třídění látek, změny látek a skupenství, společné vlastnosti látek - hmotnost, objem, teplota; čas - jejich jednotky, praktické vážení, měření objemu, teploty, času; nejdůležitější látky z našeho okolí - voda, vzduch, půda, horniny a nerosty, co lidé těží ze země <u>Živá příroda:</u> živočichové - části těla, znaky života - dýchání, pohyb,..., průběh života, živočichové a člověk, vztah ke zvířatům, chránění živočichové; rostliny a houby, kvetoucí rostliny - části těla, stonky, listy, květy, plody, části květu; houby; nekvetoucí rostliny, znaky života rostlin - výživa, dýchání, pohyb; průběh života rostlin, rostliny a my, využití rostlin, vztah člověka k přírodě	LIDÉ A ČAS Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova - Literární výchova</i> - pověsti ROZMANITOST PŘÍRODY Učivo (Neživá příroda) je rozšiřováno a prohlubováno v: <i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i> - 4. ročník Souvislost s: <i>Matematika - Závislost, vztahy a práce s daty</i> - jednotky, měření v praxi <i>Český jazyk a literární výchova</i> - <i>Komunikační a slohová výchova</i> - vypravování (změny v přírodě), - popis (popis zvířete) <i>Český jazyk a literární výchova - Literární výchova</i> - čtení textů s přírodní tematikou <i>Člověk a svět práce - Pěstitelské práce</i> - pěstitelské práce <i>Člověk a svět práce - Práce s drobným materiálem</i> - modelování zvířat (živočichové, stavba těla) <i>Hudební výchova - Vokální činnosti</i> - zpěv písní o přírodě, zvířatech...	B4 - demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti D2 - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; uplatňování principu slušného chování; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy LIDÉ A ČAS C1 - zážitky a zkušenosti z Evropy a světa ROZMANITOST PŘÍRODY E1 - les (význam lesa); pole (co pěstují zemědělci v okolí); lidské sídlo – město - vesnice; kulturní krajina (ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) E2 - voda (význam vody, ochrana její čistoty, pitná voda); ovzduší (význam pro život na Zemi, čistota ovzduší); půda význam, zdroj výživy); přírodní zdroje (význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí) E3 - doprava a životní prostředí (druhy dopravy a ekologická zátěž)
--	--	--

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Člověk - části těla, povrch, vnitřní orgány, kostra, ústrojí, smysly, znaky života Zdraví a bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, chování v krizových situacích, při mimořádných událostech	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Souvislost s: <i>Tělesná výchova - Činnosti ovlivňující zdraví</i> - zdraví a bezpečí - hygiena - cvičení Znalosti z předmětu Člověk a jeho svět využity v předmětu: <i>Anglický jazyk</i>	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ A2 - moje tělo, moje psychika; moje vztahy k druhým lidem A4 - dovednosti zvládání stresových situací A8 - specifické komunikační dovednosti; komunikace v různých situacích; asertivní komunikace D1 - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti D3 - odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost F1 - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě
--	--	---

Vyučovací předmět: Člověk a jeho svět

Ročník: 4.

Očekávané výstupy:

(Převzato z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, některé výstupy byly zařazeny do předmětu Úvod do zeměpisu)

Na konci 4. ročníku žák:

MÍSTO, KDE ŽIJEME

- ***ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu***
- ***ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích***
- ***ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam***

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

LIDÉ KOLEM NÁS

- ***ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)***
- ***ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou***
- ***ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy***

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p *dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)*

ČJS-5-2-03p *rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých*

ČJS-5-2-03p *uveďte základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy*

ČJS-5-2-04p *používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze*

ČJS-5-2-04p *porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uveďte příklady rizik půjčování peněz*

ČJS-5-2-04p *sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uveďte příklady základních příjmů a výdajů*

LIDÉ A ČAS

- ČJS-5-3-01 *pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy*
- ČJS-5-3-02 *využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti*
- ČJS-5-3-03 *srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p *rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách*

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p *uveďte významné události, které se vztahují k regionu a kraji*

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p *vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště*

ROZMANITOST PŘÍRODY

- ČJS-5-4-01 *objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka*
- ČJS-5-4-03 *zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí*
- ČJS-5-4-04 *porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy*

- ČJS-5-4-05 *zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat*
- ČJS-5-4-06 *založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-4-01p *na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody*

ČJS-5-4-02p *popíše střídání ročních období*

ČJS-5-4-03p *zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí*

ČJS-5-4-05p *zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata*

ČJS-5-4-05p *chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí*

ČJS-5-4-05p *popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují*

ČJS-5-4-06p *reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

ČJS-5-4-07p *provádí jednoduché pokusy se známými látkami*

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

- ČJS-5-5-01 *využívá poznatků o lidském těle a podpoře vlastního zdravého způsobu života*
- ČJS-5-5-02 *rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození*
- ČJS-5-5-03 *účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob*
- ČJS-5-5-04 *uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci; správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista*
- ČJS-5-5-05 *předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek*
- ČJS-5-5-06 *uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou*
- ČJS-5-5-07 *ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc + rozpozná život ohrožující zranění*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-5-01p *uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu*

ČJS-5-5-02p *rozlišuje jednotlivé etapy lidského života*

ČJS-5-5-04p *uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události*

ČJS-5-5-04p *uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti*

ČJS-5-5-05p *odmítá návykové látky*

ČJS-5-5-07p *ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
MÍSTO, KDE ŽIJEME ČR - naše vlast, domov, krajina, národ, státní symboly, státní správa a samospráva ČR, základní státní zřízení a politického systému ČR Zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině Rozšíření půd, rostlinstva a živočišstva Vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, ochrana životního prostředí Orientační body a linie, světové strany Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti (zemědělství, průmysl a nerostné suroviny, kultura ...) LIDÉ KOLEM NÁS Rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny – manželství, rodičovství, vznik života, konflikty v rodině, dospívání chlapců a dívek Soužití a chování lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, vnitřní řád školy Vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	MÍSTO, KDE ŽIJEME Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova - literární výchova</i> - chráníme přírodu (čtení textů) LIDÉ KOLEM NÁS Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova - Literární výchova</i> - čtení textů o rodině	MÍSTO, KDE ŽIJEME E4 - příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé; náš životní styl; prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví) C2 - naše vlast a Evropa B4 - principy demokracie, základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka) B3 - volební systémy a demokratické volby a politika E3 - význam ochrany kulturních památek LIDÉ KOLEM NÁS A2 - moje vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí B4 - principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti D2 - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami D5 - nekonfliktní život v multikulturní společnosti

LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, naši předkové a nejstarší osídlení naší vlasti, staré pověsti (báje, mýty) Velká Morava Počátky křesťanství - Cyril a Metoděj, náboženství Počátky českého přemyslovského státu, říše posledních Přemyslovců Lucemburkové Karel IV. Husitství Jagellonci a počátky habsburského soustátí Regionální památky – péče o památky, lidé a obory – zkoumající minulost ROZMANITOST PŘÍRODY <u>Neživá příroda</u> Látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek Voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život Životní podmínky – význam ovzduší, vodstva, půdy, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí Nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam <u>Živá příroda</u> Rostliny, houby, živočichové – znaky život, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa,	LIDÉ A ČAS Souvislost s: <i>Matematika - Závislosti, vztahy a práce s daty</i> - kalendář, naši předkové, generace <i>Český jazyk a literární výchova - Literární výchova</i> - čtení textů v čítance (Jak vznikl kalendář, Pověsti, Z dávné historie naší vlasti) ROZMANITOST PŘÍRODY Prohlubuje a rozšiřuje učivo (Neživá příroda) z: <i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i> - 3. ročník Souvislost s: <i>Výtvarná výchova - Rozvíjení smyslové citlivosti</i> - výtvarné osvojení přírody - barva, přírodní formy <i>Český jazyk a literární výchova - Komunikační a slohová výchova</i> - sloh na téma : Pěstujeme rostliny Lesy - naše bohatství Pomoc ptákům v zimě Stavba krmítka Příběh o ohni v lese	LIDÉ A ČAS C3 - kořeny a zdroje evropské civilizace C2 - naše vlast a Evropa ROZMANITOST PŘÍRODY E1 - les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje; kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody) E2 - voda (vztahy vlastností vody a života, ochrana její čistoty, pitná voda); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy); přírodní zdroje (vyčerpateľnost, vlivy na prostředí) E3 - všechna témata E4 - všechna témata
---	--	---

stavba těla u nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka Rovnováha v přírodě – přírodní společenstva – sad, zahrada, les, park, pole, rybník, potok, řeka Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo – biologické a psychické změny v dospívání vývoj jedince Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, pitný režim, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních Osobní bezpečí – bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, vhodná a nevhodná místa pro hru, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	<i>Matematika - Závislosti, vztahy a práce s daty</i> - jednotky a jejich převody <i>Člověk a svět práce- Pěstivalské práce</i> - rostliny <i>Hudební výchova - Vokální činnosti</i> - zpěv písní o přírodě, zvířatech... ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Souvislost s: <i>Tělesná výchova - Činnosti ovlivňující zdraví - 4. roč.</i> - zdraví a bezpečí - hygiena - cvičení <i>Tělesná výchova - Činnosti ovlivňující zdraví - 5. roč.</i> - lidské tělo - péče o zdraví, zdravá výživa - návykové látky a zdraví - osobní bezpečí Znalosti z předmětu Člověk a jeho svět využity v předmětu: <i>Anglický jazyk</i>	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ A2 - moje tělo, moje psychika; co o sobě vím a co ne A3 - organizace vlastního času A4 - dobrý vztah k sobě samému D2 - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umění vžít se do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
--	--	--

Vyučovací předmět: Člověk a jeho svět
Tematický okruh: Úvod do přírodopisu
Ročník: 5.

Očekávané dílčí výstupy:
(Volně upraveno podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Na konci 5. ročníku žák:

Vyučovací předmět: Člověk a jeho svět
Tematický okruh: Úvod do přírodopisu
Ročník: 5.

Očekávané dílčí výstupy:
(Volně upraveno podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Na konci 5. ročníku žák:

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

- *P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů*
- *P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti*
- *P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě*
- *P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- *P-9-1-01 orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života*
- *P-9-1-04 uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka – má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích – pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka*

BIOLOGIE HUB

- *P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- *P-9-2-01* *prozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků*

BIOLOGIE ROSTLIN

- *P-9-3-01* *odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům*

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

- *P-9-4-01* *porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů*
- *P-9-4-02* *rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin*
- *P-9-4-04* *zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- *P-9-4-01* *p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů*
- *P-9-4-02* *prozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce*
- *P-9-4-04* *pví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy*

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

- *P-9-8-01* *aplikuje praktické metody poznávání přírody*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žákyně/žák:

- *P-9-8-01* *p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu*

(Modře vyznačené výstupy jsou převzaty z vyučovacího předmětu přírodopis, z ve vzdělávacího oboru Přírodopis, vzdělávací oblasti Člověk a příroda)

ČLOVĚK A OKOLÍ

- ČJS 5-6-01 dokáže rozeznat chování, které není přijatelné společností
- ČJS 5-6-02 zná základní telefonní čísla a ví kam se obrátit pro pomoc
- ČJS 5-6-03 chápe riziko užívání návykových látek a problematiku závislosti na hazardu, elektronice
- ČJS 5-6-04 chápe riziko internetové komunikace

- ČJS 5-6-05 zná základy správné životosprávy
- ČJS 5-6-06 dokáže vysvětlit riziko spojené s manipulací s krví (poranění o nebezpečné předměty infikované cizí krví)
- ČJS 5-6-07 zná rozdíl mezi přenosnými a nepřenosiými nemocemi
- ČJS 5-6-08 zná pravidla psychohygieny
- ČJS 5-6-09 zná a užívá různé typy hygieny – intimní, psychická i osobní
- ČJS 5-6-10 rozumí důvodům pro empatii a snaží se o její aplikaci

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY Významní biologové a jejich objevy OBEČNÁ BIOLOGIE Život na Zemi - planeta Země, vznik a vývoj života na Zemi; názory na vznik života - projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty - rozmanitost přírody; vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; potravní řetězce Soustava organismů - význam a zásady třídění organismů Viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití Sinice BIOLOGIE HUB Houby – bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověk a živé organismy - s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami Lišejníky – stavba, symbioza, výskyt a význam BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů: Prvoci Bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY Procházky po okolí školy	Do vyučovacího předmětu <i>Člověk a svět práce</i> (5. roč.) byla přearována témata: Praktické poznávání přírody, Organismy a prostředí, Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost. Souvislost s: <i>Člověk a svět práce</i> - 5. roč. – <i>Chovatelství (vztahy mezi organismy, hospodářsky významné druhy, atd.)</i> <i>Environmentální výchova</i> Znalosti z předmětu <i>Člověk a jeho svět</i> využity v předmětu: <i>Anglický jazyk</i>	A1 - všechna témata A8 - dialog A11 - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd. E1- les, vodní zdroje E2 - okrajově všechna témata E3 - zemědělství, doprava, průmysl a životní prostředí, odpady E4 - naše obec, náš životní styl

ČLOVĚK A OKOLÍ bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci Návykové látky a zdraví – návykové látky, herní automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií Péče o zdraví – správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS, osobní, duševní a intimní hygiena chování lidí – zvládání emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktu, vztah k tělesně a smyslově postiženým		
--	--	--

Vyučovací předmět: Člověk a jeho svět
Tematický okruh: Úvod do zeměpisu
Ročník: 5.

Očekávané dílčí výstupy:

(Z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání byly převzaty tyto výstupy: Místo, kde žijeme, Rozmanitost přírody)

Na konci 5. ročníku žák:

- *Z-9-7-01ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu*
- *Z-9-7-02aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny*
- *Z-9-7-03uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žákyně/žák:

- Z-9-7-01 p ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- Z-9-7-03 p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

(Oranžově vyznačené výstupy jsou převzaty z vyučovacího předmětu zeměpisu, z ve vzdělávacího oboru Zeměpis, vzdělávací oblasti Člověk a příroda)

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
- cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze –orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Úvod do dějepisu</i> - práce s mapou Znalosti z předmětu <i>Člověk a jeho svět</i> využity v předmětu: <i>Anglický jazyk</i>	A1 - cvičení pozornosti a soustředění, dovednosti pro učení a studium A3 - organizace vlastního času, plánování učení a studia A5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity A9 - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci, zvládání učebních problémů A10 - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů B - všechna témata C - všechna témata E - všechna témata F6 - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení

Vyučovací předmět: Člověk a jeho svět
Tematický okruh: Úvod do dějepisu
Ročník: 5.

Očekávané dílčí výstupy:

Na konci 5. ročníku žák:

- *ČJS-5-8-01 uvede příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků*
- *ČJS-5-8-02 pozná zdroje informací o minulosti – prameny, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány*
- *ČJS-5-8-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu*
- *ČJS-5-8-04 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu – tzn. období paleolitu a mezolitu*
- *ČJS-5-8-05 objasní význam zemědělství, chovu dobytka, vzniku řemesel a zpracování kovů pro lidskou společnost (období neolitu a eneolitu),*
- *ČJS-5-8-06 uvede příklady archeologických kultur na našem území*
- *ČJS-5-8-07 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací*
- *ČJS-5-8-08 osvojí si i poznatky nejstarších staroorientálních států v oblasti vzdělanosti*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
Člověk v dějinách: význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách historické prameny historický čas a prostor archeologie Počátky lidské společnosti - pravěk vývoj člověka lidská obydli materiální a duchovní kultura období prisvojovacího hospodářství období výrobního hospodářství - neolitická revoluce neolit - společenská a majetková nerovnost, společenská dělba práce Nejstarší civilizace: počátky civilizací = nejstarší staroorientální státy: Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína, státy ve Středomoří zpracování kovů – doba bronzová a železná	Souvislost s: <i>Dějiny literatury</i> - 6.ročník: - Počátky slovesného umění (pravěk, starověká literatura orientální, Starý zákon) <i>Dějiny umění</i> - 6.ročník: Hudba - počátky hudby – pravěk - hebrejská hudba - nejstarší civilizace (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína) Výtvarné umění - počátky výtvarné kultury - pravěk - kultura nejstarších států - (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína) <i>Člověk a jeho svět - Úvod do zeměpisu</i> - 5. roč. - práce s mapou Znalosti z předmětu Člověk a jeho svět využity v předmětu: <i>Anglický jazyk</i>	A1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování si historických faktů; řešení problémů a dovedností A7 - mezilidské vztahy - společenské třídy, jejich práva a povinnosti A8 - prostředí lidské společnosti B4 - třída vládnoucí a ovládaná = majetková a společenská nerovnost C1 - nejstarší období historie naší vlasti v souvislosti s evropskými a světovými dějinami C2 - naše vlast a Evropa– styky v pravěku, vliv C3 - kořeny a zdroje evropské civilizace D1 - zvláštnosti různých etnik D2 - vztahy mezi kulturami, vývoj osobnosti člověka D3 - etnický původ E1 - lidská sídla - vesnice - města E3 - zemědělství a ovlivňování životního prostředí člověkem E4 - vztah člověka k prostředí

HUDEBNÍ VÝCHOVA

A. Vyučovací předmět Hudební výchova

ROČNÍK	NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	SLOŽKY OBORU	ZAŘAZENÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ Z JINÝCH VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ	OBSAHOVÉ SOUVISLOSTI S JINÝMI VYUČOVACÍMI PŘEDMĚTY
1.	Hudební výchova	Vokální činnosti		Český jazyk a literární výchova
		Instrumentální činnosti		Český jazyk a literární výchova
		Hudebně pohybové činnosti		Tělesná výchova
		Poslechové činnosti		Výtvarná výchova
2.	Hudební výchova	Vokální činnosti		Český jazyk a literární výchova Člověk a jeho svět
		Instrumentální činnosti		Český jazyk a literární výchova Člověk a svět práce
		Hudebně pohybové činnosti		Tělesná výchova
		Poslechové činnosti		Výtvarná výchova
3.	Hudební výchova	Vokální činnosti		Člověk a jeho svět
		Instrumentální činnosti		Český jazyk a literární výchova
		Hudebně pohybové činnosti		Tělesná výchova
		Poslechové činnosti		Výtvarná výchova
4.	Hudební výchova	Vokální činnosti		Člověk a jeho svět
		Instrumentální činnosti		
		Hudebně pohybové činnosti		Tělesná výchova
		Poslechové činnosti		Výtvarná výchova
5.	Hudební výchova	Vokální činnosti		Výtvarná výchova
		Instrumentální činnosti		
		Hudebně pohybové činnosti		Tělesná výchova
		Poslechové činnosti		Výtvarná výchova

B. Společná výchovná a vzdělávací strategie

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Hudební výchova si klade za cíl:

- ❖ vzbudit v žácích zájem o hudbu, ukázat jim, že hudba je nejen umění, ale i proces poznávání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti (Kompetence k učení)
- ❖ seznámit žáky s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního umění, učit je tvořivé práci a sebevyjádření (Kompetence k učení)
- ❖ vést žáky k hudebnímu citění, aktivnímu vnímání hudby a zpěvu, naučit žáky vnímat účinky hudby na duševní pohodu (Kompetence k učení)
- ❖ vést žáky k využívání hudby jako prostředku komunikace, naučit žáky vhodně komunikovat při spolupráci s ostatními lidmi, naslouchat druhým lidem a vhodně reagovat (Kompetence komunikativní)
- ❖ rozvíjet u žáků dovednosti pro spolupráci, docílit, aby se podíleli na vytváření příjemné atmosféry ve třídě, skupině (Kompetence sociální a personální)
- ❖ vést žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností (Kompetence občanské)
- ❖ vytvářet u žáků pozitivní představu o sobě samém, přihlížet k individuálním možnostem, podporovat sebedůvěru (Kompetence sociální a personální)
- ❖ vést žáky k respektování a toleranci názorů druhých lidí (Kompetence občanské)

C. Začlenění průřezových témat do jednotlivých ročníků

TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	TEMATICKÉ OKRUHY UČIVA	ROČNÍK
A1 - Rozvoj schopností poznávání	Vokální činnosti Instrumentální činnosti Hudebně pohybové činnosti Poslechové činnosti	2., 3., 4., 5. 5. 5. 5.
A2 - Sebepoznání a sebepojetí	Vokální činnosti Instrumentální činnosti Hudebně pohybové činnosti Poslechové činnosti	5. 4. 1., 5. 5.
A4 - Psychohygiena	Vokální činnosti Instrumentální činnosti Poslechové činnosti	2., 3., 4. 5. 3., 4., 5.
A5 - Kreativita	Vokální činnosti Instrumentální činnosti Poslechové činnosti	5. 3., 4., 5. 2.
A6 - Poznávání lidí	Vokální činnosti Instrumentální činnosti	3., 5. 5.
A7 - Mezilidské vztahy	Vokální činnosti Poslechové činnosti	3., 4. 4.
A8 - Komunikace	Vokální činnosti Instrumentální činnosti Hudebně pohybové činnosti	1., 5. 2., 3. 2., 3., 4.
C1 - Evropa svět nás zajímá	Vokální činnosti	5.
C3 - Jsme Evropané	Vokální činnosti	5.
D1 - Kulturní difference	Vokální činnosti Poslechové činnosti	5. 3., 4.
D4 - Multikulturalita	Vokální činnosti	1.
E4 - Vztah člověka k prostředí	Vokální činnosti	5.
F5 - Fungování a vliv médií ve společnosti	Poslechové činnosti	1.

D. Vzdělávací obsah

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 1.

Dílčí výstupy:

Na konci 1. ročníku žák:

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- *HV-3-1-07 na základě svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase*

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- *HV-3-1-08 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře*
- *HV-3-1-09 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty*

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- *HV-3-1-10 reaguje pohybem na znějící hudbu*

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- *HV-3-1-11 odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální*
- *HV-3-1-12 pozná sluchem některé hudební nástroje*
- *HV-3-1-13 rozpozná v hudbě některé hudební nástroje - housle, klavír, flétna, trubka, buben*
- *HV-3-1-14 odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální*
- *HV-3-1-15 rozlišuje jednotlivé kvality tónu*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRUŘEZOVÁ TÉMATA
VOKÁLNÍ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev - správná výslovnost, nácvik nádechu a výdechu, hlasová hygiena Intonace hudební hry - ozvěna Rozvíjení hudební paměti, tvořivá intonace INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Hudební rytmus Hudební nástroje - flétna, klavír, housle, kontrabas, kytara, trubka, buben Hra na muzikanty Rytmizace říkadel Orffovy nástroje - jednoduchý doprovod Hudební improvizace - hra na tělo, vytleskáváním, podupem, lusknutím prstů, hra na melodickou ozvěnu HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Taneční hry se zpěvem Jednoduché lidové tance Pohybové vyjádření hudby, pohybová improvizace POSLECHOVÉ ČINNOSTI Hudební hádanky Rozlišování zvuků, rozlišování výšky, délky a barvy tónů , tónová řada Výška tónu - vyšší a nižší tón Hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální Hudební styly - taneční hudba, pochodová, lidové písně Hudebně výrazové prostředky - rytmus, melodie, melodie vzestupná a sestupná Lidský hlas a hudební nástroj	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova - Jazyková výchova</i> - hlasová hygiena, dechová cvičení INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova - Literární výchova</i> - říkadla, rozvíjení řeči, rytmižace HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Souvislost s: <i>Tělesná výchova - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i> - cvičení s hudbou, pohybové vyjádření hudby - jednoduché lidové tance POSLECHOVÉ ČINNOSTI Souvislost s: <i>Výtvarná výchova - Uplatňování subjektivity</i> - ilustrace písničky	VOKÁLNÍ ČINNOSTI A8 - řeč těla, zvuků a slov D4 - multikultura jako prostředek vzájemného obohacování HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI A2 - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání POSLECHOVÉ ČINNOSTI F5 - role médií na každodenní život jednotlivce

Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 2.

Dílčí výstupy:

Na konci 2. ročníku žák:

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- *HV-3-1-16 používá správnou techniku dýchání, tvorby a nasazení tónu*
- *HV-3-1-17 užívá dynamicky odlišný zpěv*
- *HV-3-1-18 realizuje písně ve 2/4 a 3/4 taktu (a zdůvodní rozdíl)*

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- *HV-3-1-19 znázorní houslový klíč*
- *HV-3-1-20 objasní rozdíl mezi notou celou, půlovou, čtvrt'ovou, osminovou*
- *HV-3-1-21 užívá jednoduché hudební nástroje Orffova instrumentáře*
- *HV-3-1-22 reprodukuje jednoduché rytmické motivy*

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- *HV-3-1-23 využívá některých tanečních kroků (např. poskočný)*
- *HV-3-1-24 reaguje na změny v proudu znějící hudby*

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- *HV-3-1-25 rozliší melodii stoupavou, klesavou, zrychlování, zpomalování, zesilování, zeslabování*
- *HV-3-1-26 zhodnotí skladbu – barva, gradace, pohyb melodie*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRUŘEZOVÁ TÉMATA
VOKÁLNÍ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), postupné zesilování a zeslabování Hudební hry Realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře Hudební doprovod Rytmizace Hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) Záznam hudby - nota celá, půlová, čtvrt'ová, osminová Houslový klíč HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Pohybové hry Využití některých tanečních kroků (poskočný krok) Pohybový doprovod znějící hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby Orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při pohybových hrách POSLECHOVÉ ČINNOSTI Kvality tónů, vztahy mezi tóny – souzvuk, akord Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) Hudba vokální, instrumentální	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Souvislost s: <i>Český jazyk literární výchova - Komunikační a slohová výchova</i> - správné dýchání, výslovnost při mluvení <i>Člověk a jeho svět - Lidé a čas</i> - zpěv koled a písní k ročním obdobím <i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i> - zpěv písní o přírodě, zvířatech... INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Souvislost s: <i>Člověk a svět práce - Práce s drobným materiálem</i> - výroba jednoduchých hudebních nástrojů <i>Český jazyk a literární výchova - Literární výchova</i> - čtení o hudebních nástrojích, rytmizace básní HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Souvislost s: <i>Tělesná výchova - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i> - běh podle rytmu, tanec, cvičení s hudbou POSLECHOVÉ ČINNOSTI Souvislost s: <i>Výtvarná výchova - Rozvíjení smyslové citlivosti</i> - malba poslechové skladby, pocity <i>Výtvarná výchova - Uplatňování subjektivity</i> - malba hudebních nástrojů	VOKÁLNÍ ČINNOSTI A1 – cvičení dovedností zapamatování A4 – dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění, relaxace) INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI A8 – řeč předmětů, prostředí HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI A8 – řeč těla, řeč zvuků, dovednosti pro sdělování neverbální POSLECHOVÉ ČINNOSTI A5 – schopnosti vidět věci jinak, citlivosti

Vyučovací předmět : Hudební výchova

Ročník: 3.

Očekávané výstupy:

(Převzato z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Na konci 3. ročníku žák:

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- *HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase*

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- *HV-3-1-02 rytmitzuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem*
- *HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře*

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- *HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie*

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- *HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby*
- *HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytimizaci říkadel i při zpěvu

HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

HV-3-1-05p rozlišuje sílu zvuku

- *pozorně vnímá jednoduché skladby*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
VOKÁLNÍ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti, dechová cvičení, hlasová hygiena, hlasová cvičení, rozšiřování hlasového rozsahu Hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Intonace, vokální improvizace Hudební hry Grafický záznam vokální hudby - čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod Hudební hry, jednodílná písňová forma (a - b) Grafický záznam melodie; rytmické schéma jednoduché skladby Rytmická cvičení Notová osnova, nota, houslový klíč, hodnoty not, noty c₁ - c₂ Takty a taktová čára Dynamická znaménka, Mollová stupnice	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i> - zpěv písní o přírodě, zvířatech... INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova - Literární výchova</i> - rytimizace básní	VOKÁLNÍ ČINNOSTI A1 – cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností zapamatování A4 – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému A6 – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech A7 – chování podporující dobré vztahy INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI A5 – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (originality, pružnosti nápadů) A8 – řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt Taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance Taneční kroky Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků Orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách POSLECHOVÉ ČINNOSTI Kvality tónů - délka, síla, barva, výška Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. Dechové, smyčcové a bicí hudební nástroje Vztahy mezi tóny - souzvuk, akord	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Souvislost s: <i>Tělesná výchova - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i> - běh podle rytmu, tanec, cvičení s hudbou POSLECHOVÉ ČINNOSTI Souvislost s: <i>Výtvarná výchova - Rozvíjení smyslové citlivosti</i> - malba poslechové skladby <i>Výtvarná výchova - Uplatňování subjektivity</i> - malba hudebních nástrojů	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI A8 – řeč těla, řeč zvuků, dovednosti pro sdělování neverbální POSLECHOVÉ ČINNOSTI D1 – poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik A4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; relaxace
--	--	---

Vyučovací předmět : Hudební výchova

Ročník: 4.

Dílčí výstupy:

Na konci 4. ročníku žák:

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- *HV-5-1-08 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas*
- *HV-5-1-09 orientuje se v zápisu jednoduché písně*

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- *HV-5-1-10 využívá na základě svých schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje Orffova instrumentáře*
- *HV-5-1-11 reprodukuje jednoduché rytmické motivy skladeb a písní*
- *HV-5-1-12 graficky zaznamenává melodii*

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- *HV-5-1-13 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků*

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- *HV-5-1-14 upozorní v proudu znějící hudby na metroritmické, tempové, dynamické a zřetelné harmonické změny*
- *HV-5-1-15 rozpozná hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj*
- *HV-5-1-16 pojmenuje vybrané hudební nástroje*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
VOKÁLNÍ ČINNOSTI Rozšiřování hlasového rozsahu Dvojhlas Hudební hry Grafický záznam vokální hudby - čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Hra na hudební nástroje (Orffovy nástroje) Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednoduchá písňová forma (a - b) Grafický záznam melodie - rytmické schéma jednoduché skladby (její části - motivku, tématu apod.), záznam melodie a její reprodukce, využití notačních programů Záznam hudby - pomlky, posuvky HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků (polka, valčík, menuet) Takty, taktování	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i> - zpěv písní o přírodě, zvířatech... HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Souvislost s: <i>Tělesná výchova - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i> - tanec, cvičení s hudbou	VOKÁLNÍ ČINNOSTI A1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění A4 – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dovednosti zvládání stresových situací A7 – chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, pomoc, podpora INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI A2 – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně A5 – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI A8 – řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální

POSLECHOVÉ ČINNOSTI Rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu Hudba vokální, instrumentální (např. nástroje symfonického orchestru, lidové nástroje), vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hudební formy - malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace Interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) Rozdělení ženských a mužských hlasů	POSLECHOVÉ ČINNOSTI Souvislost s: <i>Výtvarná výchova - Uplatňování subjektivity</i> - malba hudebních nástrojů	POSLECHOVÉ ČINNOSTI A7 - péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy D1 – poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik A4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; relaxace
--	--	--

Vyučovací předmět : Hudební výchova
Ročník: 5.

Očekávané výstupy:
(Převzato z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Na konci 5. ročníku žák:

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- *HV-5-1-01zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti*
- *HV-5-1-02realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not*
- *HV-5-1-03využívájednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní*
- *HV-5-1-04rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby*
- *HV-5-1-05vytváříjednoduché přede hry, mezihry a do hry a provádí elementární hudební improvizace*
- *HV-5-1-06rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředkůhv-5-1-07ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02p,HV5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5 1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy

- *Pozorně vnímá hudbu různých skladeb*
- *Správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
VOKÁLNÍ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti; hlasová hygiena; rozšiřování hlasového rozsahu Hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu Dvojhlas a vícehlas - kánon, prodleva, popř. lidový dvojhlas (realizace dle individuální hudební vyspělosti a nadání žáků) Intonace, vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách (1., 2., 3. stupeň, volné nástupy 8. a 5. spodního stupně, ... realizace s přihlédnutím k individuálnímu hudebnímu nadání a vyspělosti žáků) Grafický záznam vokální hudby - čtení a zápis rytmického schématu písně; orientace v grafickém záznamu rytmu a melodie, dle individuálních schopností její reprodukce INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů, Orffův instrumentář (popř. práce s dalšími hudebními nástroji dle materiální vybavenosti školy nebo žáků - zobcové flétny, keyboardy,...)	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Souvislost s: <i>Výtvarná výchova - Rozvíjení smyslové citlivosti</i> - ilustrace lidové písně, koledy,...	VOKÁLNÍ ČINNOSTI A1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů A2 - moje tělo, moje psychika A5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity A6 - vzájemné poznávání se ve skupině (třídě) A8 - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci C1 - zvyky a tradice národů Evropy; místa, události a artefakty z blízkého okolí mající vztah k Evropě a světu C3 - kořeny a zdroje Evropské civilizace D1 - poznání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik E4 - prostředí a zdraví INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI A1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů A4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; relaxace A5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity A6 - vzájemné poznávání se ve skupině (třídě)

Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba předeher meziher, doher a hudební doprovod písni; hudební hry Grafický záznam melodie - rytmické schéma jednoduché skladby; záznam melodie a její reprodukce (notační programy) HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt, některé tance (lidové) Pohybové vyjádření hudby, reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima, pohybová improvizace Orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybů (tanec a pohybové hry) POSLECHOVÉ ČINNOSTI Kvalita tónu - síla, délka, barva, výška Vztahy mezi tóny - souzvuk tónů (interval, akord) Hudebně výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmu, melodie, harmonie, barva, kontrast, gradace, pohyb melodie, zvukomalba, změny v hudebním proudu (harmonické, melodické, rytmické, dynamické) Hudba instrumentální (a hudební nástroj), vokální (a lidský hlas), vokálně instrumentální Hudební styly a žánry, formy (Slyšené hudby) Interpretace hudby - slovní vyjádření slyšené hudby	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Souvislost s: <i>Tělesná výchova - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i> - pohybový doprovod a vyjádření znějící hudby POSLECHOVÉ ČINNOSTI Souvislost s: <i>Výtvarná výchova - Uplatňování subjektivity</i> - ilustrace některého z hudebních nástrojů	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI A1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů A2 - moje tělo, moje psychika POSLECHOVÉ ČINNOSTI A1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů A2 - moje tělo, moje psychika A4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; relaxace
---	--	---

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

A. Vyučovací předmět Výtvarná výchova

ROČNÍK	NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	SLOŽKY OBORU	ZAŘAZENÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ Z JINÝCH VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ	OBSAHOVÉ SOUVISLOSTI S JINÝMI VYUČOVACÍMI PŘEDMĚTY
1.	Výtvarná výchova	Rozvíjení smyslové citlivosti		<i>Člověk a jeho svět</i>
		Uplatňování subjektivity		<i>Člověk a jeho svět</i> <i>Český jazyk a literární výchova</i> <i>Hudební výchova</i> <i>Člověk a svět práce</i>
		Ověřování komunikačních účinků		<i>Český jazyk a literární výchova</i>
2.	Výtvarná výchova	Rozvíjení smyslové citlivosti		<i>Hudební výchova</i> <i>Člověk a jeho svět</i>
		Uplatňování subjektivity		<i>Český jazyk a literární výchova</i> <i>Hudební výchova</i> <i>Člověk a jeho svět</i>
3.	Výtvarná výchova	Rozvíjení smyslové citlivosti		<i>Hudební výchova</i>
		Uplatňování subjektivity		<i>Český jazyk a literární výchova</i> <i>Člověk a svět práce</i> <i>Tělesná výchova</i> <i>Hudební výchova</i>
		Ověřování komunikačních účinků		<i>Český jazyk a literární výchova</i>
4.	Výtvarná výchova	Rozvíjení smyslové citlivosti		<i>Člověk a jeho svět</i> <i>Matematika</i>
		Uplatňování subjektivity		<i>Český jazyk a literární výchova</i> <i>Tělesná výchova</i> <i>Hudební výchova</i>
5.	Výtvarná výchova	Rozvíjení smyslové citlivosti		<i>Hudební výchova</i>
		Uplatňování subjektivity		<i>Hudební výchova</i>

B. Společná výchovná a vzdělávací strategie

Vzdělávání v oboru Výtvarná výchova si klade za cíl:

- ❖ vzbudit v žácích zájem o umění a ukázat jim, čím je jeho znalost obohacuje: informační zdroj; komunikační prostředek; nástroj kulturního obohacení; osobnostního rozvoje především emocionálního a estetického vnímání (Kompetence komunikativní)
- ❖ oceňovat nejen výkon v rámci třídních výsledků, ale zejména míru individuálního zlepšení (Kompetence sociální a personální)
- ❖ seznámit žáky s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění, učit je tvořivé práci a sebevyjádření (Kompetence k učení)
- ❖ naučit žáky pracovat ve dvojicích (zdatnější pomáhá slabšímu), ve skupinách i v týmu; podporovat v žácích žádoucí míru asertivity, vést je však i k objektivnímu sebehodnocení a hodnocení druhých, rozvíjet u žáků dovednosti pro spolupráci, docílit, aby se podíleli na vytváření příjemné atmosféry ve třídě, skupině (Kompetence sociální a personální)
- ❖ vést žáky k výtvarnému a estetickému citění, aktivnímu vnímání výtvarných děl a umění, naučit žáky vnímat účinky umění na duševní pohodu (Kompetence k učení)
- ❖ naučit žáky vhodně komunikovat při spolupráci s ostatními lidmi, naslouchat druhým lidem a vhodně reagovat (Kompetence komunikativní)
- ❖ vést žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností (Kompetence občanské)
- ❖ vytvářet u žáků pozitivní představu o sobě samém, přihlížet k individuálním možnostem, podporovat sebedůvěru (Kompetence sociální a personální)
- ❖ vést žáky k respektování a toleranci názorů druhých lidí (Kompetence občanské)

C. Začlenění průřezových témat do jednotlivých ročníků

TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	TEMATICKÉ OKRUHY UČIVA	ROČNÍK
A1 - Rozvoj schopností poznávání	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity Ověřování komunikačních účinků	3., 5. 1., 3., 5. 4.
A3 - Seberegulace a sebeorganizace	Uplatňování subjektivity	4.
A5 - Kreativita	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity	2., 3., 4., 5. 2., 3., 5.
A6 - Poznávání lidí	Rozvíjení smyslové citlivosti	1.
A7 - Mezilidské vztahy	Uplatňování subjektivity	4.
A8 - Komunikace	Ověřování komunikačních účinků	2., 3., 5.
A10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Rozvíjení smyslové citlivosti	1.
A11 - Hodnoty, postoje, praktická etika	Ověřování komunikačních účinků	2., 3., 5.
C1 - Evropa a svět nás zajímá	Uplatňování subjektivity Ověřování komunikačních účinků	2. 1., 5.
E4 - Vztah člověka k prostředí	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity	1. 1.
F2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Uplatňování subjektivity	2.
F4 - Vnímání autora mediálních sdělení	Ověřování komunikačních účinků	1., 5.

D. Vzdělávací obsah

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1.

Dílčí výstupy:

Na konci 1. ročníku žák:

- *VV-3-1-06 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti ze života*
- *VV-3-1-07 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření*
- *VV-3-1-08 pro vizuálně obrazná vyjádření volí vhodné prostředky*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Pozorování přírody - linie, světlostní a barevné kvality Ze života dospělých - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření Ze života dětí - linie, tvary, objemy, jejich kombinace a proměny v ploše Tvary a funkce - vizuálně obrazná vyjádření podnětů smyslových Tematická práce UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Vyhledávání a dotváření přírodnin - hledisko jejich motivace Výtvarné vyprávění - vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Tematická práce - Děti a příroda OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Ilustrace dětské literatury Ilustrátoři - vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Místo, kde žijeme</i> - naše škola, třída, náš dům (tematická práce) <i>Člověk a jeho svět - Lidé kolem nás</i> - ze života dospělých a dětí UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova – Komunikační a slohová výchova</i> - vypravování podle obrázku, hra s barvou <i>Český jazyk a literární výchova - Literární výchova</i> - výtvarný doprovod, ilustrace k pohádce <i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i> - děti a příroda, rozmanitost přírody (tematická práce) <i>Hudební výchova - Poslechové činnosti</i> - ilustrace písničky <i>Člověk a svět práce - Práce s drobným materiálem</i> - pozorování přírody, práce s přírodninami OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova - Literární výchova</i> - ilustrace pohádek, vyprávění podle obrázků	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI E4 - náš životní styl A6 - poznávání lidí A10 - problémy v mezilidských vztazích UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY A1 - cvičení smyslového vnímání E4 - vztah člověka k prostředí OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ C1 - lidová slovesnost F4 - výběr a kombinace slov a obrazů

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 2.

Dílčí výstupy:

Na konci 2. ročníku žák:

- *VV-3-1-09 rozpozná a pojmenuje prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, zážitků, představ*
- *VV-3-1-10 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, barvy, objekty*
- *VV-3-1-11 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností*
- *VV-3-1-12 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Prvky vizuálně obrazného vyjádření - hra s linií, zobrazení tvarů, věcí, kružnice, elipsa, hra barev – světlostní a barevné kvality, rytmické řešení plochy s využitím různých prvků Uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - návštěva divadla, výstavy UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - zobrazení vlastního prožitku, zobrazení děje Typy vizuálně obrazných vyjádření - ilustrace textů, volná malba, hračka, loutka, maňásek OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Osobní postoj v komunikaci - odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Souvislost s: <i>Hudební výchova - Poslechové činnosti</i> - malba poslechové skladby, pocity <i>Člověk a jeho svět - Lidé a čas</i> - výroba kalendáře, malba UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Souvislost s: <i>Hudební výchova - Poslechové činnosti</i> - malba hudebních nástrojů <i>Člověk a jeho svět - Místo, kde žijeme</i> - malba krajiny <i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i> - malba s přírodní tematikou <i>Člověk a jeho svět - Člověk a jeho zdraví</i> - kresba postavy <i>Český jazyk a literární výchova - Literární výchova</i> - ilustrace pohádky	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI A5 – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY A5 – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity C1 – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti F2 – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ A8 – dovednosti pro neverbální sdělování A11 – analýzy vlastních i cizích projevů

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 3.

Očekávané výstupy:

(Převzato z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Na konci 3. ročníku žák:

- *VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ*
- *VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace*
- *VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky*
- *VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností*
- *VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-01p rozpozná, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s pomocí učitele)

VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Prvky vizuálně obrazného vyjádření - hra s linií, zobrazení různých tvarů, objemů, hra s barvou a světlem, podobnost a kontrast textur, jejich kombinace a proměny v ploše a prostoru Uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, zachycení postav v pohybu a jejich umístění v prostoru - tematická práce Typy vizuálně obrazných vyjádření - volná malba, ilustrace textů, hračka, zdobení papírových talířků a džbánek OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Výtvarné umění – ilustrátoři dětské literatury Besedy – zvyky (obdarování lidí), vánoční zvyky, význam udržování tradic - ekologie, ochrana přírody Prohlídka vzorků keramiky Diskuse – komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky, v rámci skupin - odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin; jejich porovnávání s vlastní interpretací Vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Hudební výchova - Poslechové činnosti - malba poslechové skladby UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Český jazyk a literární výchova - Literární výchova - výtvarný doprovod, ilustrace k pohádce Člověk a svět práce - Příprava pokrmů - zdobení talířků, džbánek Tělesná výchova - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - zachycení postav v pohybu Hudební výchova - Poslechové činnosti - malba hudebních nástrojů OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Souvislost s: Český jazyk a literární výchova – Komunikační a slohová výchova - vypravování podle ilustrace	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI A1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění A5 – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality) UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY A1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění A5 – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ A11 - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spravedlivost, respektování A8 - dialog; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 4.

Dílčí výstupy:

Na konci 4. ročníku žák:

- *VV-5-1-08 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)*
- *VV-5-1-09 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model*
- *VV-5-1-10 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy*
- *VV-5-1-11 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v ploše, objemové i prostorové tvorbě*
- *VV-5-1-12 osobnost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postojů současného výtvarného umění)*
- *VV-5-1-13 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace*
- *VV-5-1-14 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Prvky vizuálně obrazného vyjádření - barva a výtvarné materiály - poznávání a uplatňování základních principů barevné harmonie při dekoraci - linie - využití linie a její výrazové a zobrazované vlastnosti při výtvarném zobrazování zajímavých motivů a námětů na základě poznání, představy a fantazie - vnímání světla a stínu - modelování a organizace prostoru - poznávání vlastností a tvárných možností plastických materiálů, především hlíny Uspořádání objektů do celků Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů Dekoratивní práce - poznávání a chápání principů dekorativní tvorby, rytmické řazení prvků a harmonie barev ve vztahu k tvaru, materiálu a funkci UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Výtvarné osvojování skutečnosti: Výtvarné osvojování přírody - pozorování, výtvarné vnímání a analyzování tvaru a vzhledu přírodnin; vystižení morfologické stavby různými technikami; zobrazování na základě pozorování a z představy	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI <i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i> - výtvarné osvojení přírody - barva, přírodní formy <i>Matematika - Geometrie v rovině a</i> <i>v prostoru</i> - osová souměrnost UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY <i>Český jazyk a literární výchova - Literární</i> <i>výchova</i> - ilustrace děje; malba postavy <i>Tělesná výchova - Činnosti ovlivňující</i> <i>úroveň pohybových dovedností</i> - zachycení postav v pohybu <i>Hudební výchova - Poslechové činnosti</i>	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI A5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality) UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY A3 - cvičení sebekontroly, sebeovládání F7 - komunikace a spolupráce v týmu

Výtvarné osvojování předmětů - rozvíjení výtvarného vnímání a výtvarně grafické představy při pozorování a porovnávání tvarů a funkce užitých předmětů stejného druhu a jejich výtvarné zobrazení; využití osy souměrnosti Rozvíjení výtvarného vnímání a grafické představy při pozorování, jednoduchá analýza tvarů, případně struktur předmětů z domácnosti, jejich výtvarné zobrazení, rozvíjení výtvarného vnímání a výtvarně grafické představy tvaru a funkce velkých symetrických a asymetrických prostorových předmětů - jejich výtvarné zobrazení OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Výtvarné umění a životní prostředí - vnímání a chápání ilustrací a postupně i volných děl a architektury, krás přírody a životního prostředí Besedy - svět očima ilustrátorů - lidové umění - keramika - tvar, funkce a dekor - příroda a sochařství - lidová architektura	- malba hudebních nástrojů	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ A1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
--	-----------------------------------	---

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 5.

Očekávané výstupy:

(Převzato z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Na konci 5. ročníku žák:

- *VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů*
- *VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností*
- *VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě*
- *VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky*
- *VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace*
- *VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- VV-5-1-01p prozřívá, porovnává, třídí a line, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech běžného života (s dopomocí učitele)
- VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru Uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností, - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby Typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické,	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Souvislost s: <i>Hudební výchova - Vokální činnosti</i> - ilustrace lidové písně, koledy,... UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Souvislost s: <i>Hudební výchova - Poslechové činnosti</i> - malba hudebních nástrojů	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI A1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění A5 – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality) UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY A1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění A5 – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření Proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění		OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ A11 - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spravedlivost, respektování A8 - dialog; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální C1 - Lidová slovesnost F4 - výběr a kombinace slov a obrazů
---	--	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA A ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

A. Vyučovací předmět Tělesná výchova

ROČNÍK	NÁZEV VYUČOVANÉHO PŘEDMĚTU	TEMATICKÉ OKRUHY	ZAŘAZENÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ Z JINÝCH VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ	OBSAHOVÉ SOUVISLOSTI S JINÝMI VYUČOVACÍMI PŘEDMĚTY
1.	Tělesná výchova a zdraví	Činnosti ovlivňující zdraví		<i>Člověk a jeho svět</i>
		Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		<i>Hudební výchova</i>
		Činnosti podporující pohybové učení		<i>Člověk a jeho svět</i>
2.	Tělesná výchova a zdraví	Činnosti ovlivňující zdraví		<i>Člověk a jeho svět</i>
		Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		<i>Hudební výchova</i> <i>Člověk a jeho svět</i>
3.	Tělesná výchova a zdraví	Činnosti ovlivňující zdraví		<i>Člověk a jeho svět</i>
		Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		<i>Hudební výchova</i> <i>Výtvarná výchova</i>
				<i>Anglický jazyk</i>
4.	Tělesná výchova a zdraví	Činnosti ovlivňující zdraví		<i>Člověk a jeho svět</i> <i>Člověk a svět práce</i>
		Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		<i>Hudební výchova</i> <i>Výtvarná výchova</i>
				<i>Anglický jazyk</i>
5.	Tělesná výchova a zdraví	Činnosti ovlivňující zdraví		<i>Člověk a jeho svět</i>
		Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		<i>Hudební výchova</i>

B. Společná výchovná a vzdělávací strategie

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu **Tělesná výchova** si klade za cíl:

- ❖ vést žáky k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty, přesvědčit je o důležitosti pohybových aktivit a vzbudit v nich zájem o pravidelné cvičení a sport (Kompetence k učení)
- ❖ naučit žáky poznávat vlastní pohybové dovednosti a vnímat účinky pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu, využívat vhodné způsoby a metody cvičení s přihlédnutím k jejich individualitě (Kompetence k učení)
- ❖ docílit, aby žáci v problémových situacích rozpoznali a pochopili problém a pomocí vlastního úsudku a smyslu pro fair play se snažili problém vyřešit vhodným způsobem (Kompetence k řešení problémů)
- ❖ naučit žáky vhodně komunikovat (verbálně i neverbálně) při spolupráci s ostatními lidmi, naslouchat druhým lidem a vhodně reagovat (Kompetence komunikativní)
- ❖ docílit, aby žáci účinně spolupracovali a podíleli se na vytváření pravidel a příjemné atmosféry v týmu či skupině (Kompetence sociální a personální)
- ❖ vytvářet u žáků pozitivní představu o sobě samém, přihlížet k individuálním možnostem, podporovat sebedůvěru (Kompetence sociální a personální)
- ❖ vést žáky k respektování druhých lidí, odmítat hrubé zacházení, jednat v duchu fair play (Kompetence občanské)
- ❖ naučit žáky dodržovat vymezená pravidla, respektovat bezpečnostní a hygienická pravidla související s provozováním pohybových aktivit (Kompetence pracovní)

C. Začlenění průřezových témat do jednotlivých ročníků

TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	TEMATICKÉ OKRUHY UČIVA	ROČNÍK
A1 - Rozvoj schopností poznávání	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení	1., 5. 2., 5. 5.
A2 - Sebepoznání a sebepojetí	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení	3., 4., 5. 2., 4., 5. 5.
A3 - Seberegulace a sebeorganizace	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení	5. 2., 4., 5. 1., 3., 5.
A4 - Psychohygiena	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení	2., 3., 4., 5. 5. 5.
A5 - Kreativita	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	2., 4.
A6 - Poznávání lidí	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	3., 4.
A7 - Mezilidské vztahy	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení	2., 5. 3., 4., 5. 5.
A8 - Komunikace	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení	2., 5. 3., 4., 5. 5.
A9 - Kooperace a kompetice	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení	5. 1., 2., 3., 4., 5. 2., 5.
A10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	5. 1., 3., 5.

	Činnosti podporující pohybové učení	1., 2., 5.
A11 - Hodnoty, postoje, praktická etika	Činnosti ovlivňující zdraví	5.
	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	5.
	Činnosti podporující pohybové učení	2., 3., 4., 5.
B2 - Občan, občanská společnost a stát	Činnosti ovlivňující zdraví	2.
B4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Činnosti ovlivňující zdraví	2.
D1 - Kulturní difference	Činnosti ovlivňující zdraví	2., 3., 4.
D2 - Lidské vztahy	Činnosti ovlivňující zdraví	3., 4., 5.
	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	2., 4., 5.
	Činnosti podporující pohybové učení	5.
D3 - Etnický původ	Činnosti podporující pohybové učení	1.
E3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Činnosti ovlivňující zdraví	5.
	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	5.
	Činnosti podporující pohybové učení	5.
E4 - Vztah člověka k prostředí	Činnosti ovlivňující zdraví	5.
	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	5.
	Činnosti podporující pohybové učení	5.
F1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Činnosti ovlivňující zdraví	5.
	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	5.
	Činnosti podporující pohybové učení	5.

D. Vzdělávací obsah

Vyučovací předmět: Tělesná výchova a zdraví

Ročník: 1.

Dílčí výstupy:

Na konci 1. ročníku žák:

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- *TV-3-1-06 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy*
- *TV-3-1-07 reaguje na základní pokyny a povely*
- *TV-3-1-08 zvládá jednoduché pohybové činnosti*
- *TV-3-1-09 využívá všechny možnosti k pohybu a cvičení*

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- *TV-3-1-10 zvládá jednoduché pohybové činnosti, usiluje o jejich zlepšení*
- *TV-3-1-11 reaguje na základní pokyny a povely při cvičení*
- *TV-3-1-12 spolupracuje při jednoduchých pohybových činnostech a soutěžích*

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- *TV-3-1-13 reaguje na známé povely, signály a názvosloví*
- *TV-3-1-14 chová se bezpečně při pohybových činnostech*
- *TV-3-1-15 dodržuje stanovená pravidla*
- *TV-3-1-16 je ohleduplný k sobě i ostatním ve skupině*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Význam pohybu pro zdraví - pohybový režim Příprava organismu před cvičením, uklidnění po zátěži Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, průpravná cvičení Bezpečnost při pohybových aktivitách - organizace a bezpečnost v prostorech tělocvičny a okolí, na hřišti, bezpečná příprava náradí ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Pohybové hry - bez náčiní, s náčiním Základy gymnastiky - průpravná cvičení - akrobacie - kotoul vpřed, stoj na lopatkách, výskok do vzporu dřepmo na nízkou bednu - kladinka - chůze s dopomocí, seskoky z vyšší podložky na žíněnku Rytmické a kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičným doprovodem Úpoly - přetlačování, přetahování lana Základy atletiky	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Člověk a jeho zdraví</i> - péče o zdraví ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Souvislost s: <i>Hudební výchova - Hudebně pohybové činnosti</i> - jednoduché lidové tance - cvičení s hudbou, pohybové vyjádření hudby	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ A1 - dobrá organizace času ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ A9 - řešení konfliktů, podřízení se

- rychlý běh 20 - 60 m, běh střídavý s chůzí, skok do dálky s odrazem, skok vysoký s rozběhem, hod míčkem - z místa, z chůze, na cíl Kondiční cvičení s použitím náradí a náčiní - lavičky, plné míče, žebřiny, švihadla, šplh na tyči s přírazem Základy sportovních her - manipulace s míčem - házení a chytání jednoruč, obouruč, dodržování pravidel ve hře, spolupráce ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ Komunikace v TV - základní názvosloví, povely, signály Organizace prostoru a činností v tělocvičně Zásady jednání a chování - ohleduplnost Pořadová cvičení - nástupy na začátku a konci hodiny, rozdělení do družstev, příprava náradí	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Lidé kolem nás</i> - komunikace, vztahy mezi dětmi	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ A3 - cvičení sebekontroly, sebeovládání A10 - dovednosti komunikační obrany proti agresi D3 - odlišnost lidí
---	---	---

Vyučovací předmět: Tělesná výchova a zdraví

Ročník: 2.

Dílčí výstupy:

Na konci 2. ročníku žák:

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- *TV-3-1-18 uplatňuje hlavní zásady hygieny*
- *TV-3-1-19 dodržuje zásady bezpečnosti*
- *TV-3-1-21 dodržuje správné držení těla*
- *TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti*
- *TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti*

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- *TV-3-1-23 reaguje pohybem na hudbu*
- *TV-3-1-24 ovládá kotoul, stoj na lopatkách, kolébku*
- *TV-3-1-25 zvládá přeskoky přes nízkou bednu*
- *TV-3-1-26 vnímá krásu lidského těla a pohybu*
- *TV-3-1-27 dodržuje pravidla a potlačuje nezdravou soutěživost*
- *TV-3-1-28 utužuje mezilidské vztahy při kolektivních hrách*

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ:

- *TV-3-1-29 reaguje na známé povely a smluvené signály*
- *TV-3-1-30 chová se bezpečně při pohybových činnostech*
- *TV-3-1-31 dodržuje stanovená pravidla*
- *TV-3-1-32 je ohleduplný k sobě i ostatním ve skupině*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRUŘEZOVÁ TÉMATA
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV Zdravotně zaměřené činnosti - cviky pro správné držení těla relaxační cvičení ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Rytmická a koordinační cvičení s hudbou - tvořivé a napodobivé vyjádření hudby pohybem, lidové tance Základy gymnastiky - akrobacie – kolébka, kotoul vpřed, vzad, vazby - kladinka: různé typy chůze s dopomocí Kondiční cvičení s náradím a náčiním - lavičky: přechody, přeběhy, přeskoky - žebřiny: vylézání, slézání, ručkování, - přeskoky přes švihadla Základy atletiky - běh – 20-60m, nácvik vytrvalostního běhu - skok daleký - z místa, s rozběhem - hod míčkem Pohybové hry - honičky, dětské pohybové hry Základy sportovních her	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Člověk a jeho zdraví</i> - uvědomění si významu cviků - pomoc při poranění ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Souvislost s: <i>Hudební výchova - Hudebně pohybové činnosti</i> - běh podle rytmu, tanec, cvičení s hudbou <i>Člověk a jeho svět - Místo, kde žijeme</i> - orientační běh, procházky	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ A 4 – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dobrá organizace času, hledání pomoci při potížích A7 – péče o dobré vztahy, pomoc A 8 – řeč těla B 2 – přijímat odpovědnost za své postoje a činy B 4 – demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti D 1 – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako nedílná jednotu tělesné i duševní stránky ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ A1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů A2 – já jako zdroj informací o sobě, moje tělo, moje psychika, jak se promítá mé já v mém chování A3 – cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení A5 – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity A9 – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci

Zjednodušená pravidla vybíjené Pořadová cvičení související s organizací hodiny		
--	--	--

Vyučovací předmět: Tělesná výchova a zdraví

Ročník: 3.

Očekávané výstupy:

(Převzato z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Na konci 3. ročníku žák:

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- *TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy*
- *TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti*
- *TV-3-1-17 provádí kondiční cvičení s náradím a náčiním*
- *TV-3-1-20 zjistí a ošetří drobná poranění, přivolá pomoc*
- *TV-3-1-22 zařazuje do svého režimu vhodné cviky na základě sebehodnocení*

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- *TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení*

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ:

- *TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci*
- *TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojení činnosti

- projevuje kladný postoj k motorickému učení a k pohybovým aktivitám*
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
-------	----------	--

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ: Hygiena Bezpečnost Příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení Průpravná cvičení - bez náčiní, s náčiním Cviky pro správné držení těla Kompenzační a posilovací cvičení Koordinační cvičení Relaxační cvičení Kondiční a průpravná cvičení - bez náčiní, s náčiním Koordinační cvičení Kompenzační cvičení - cviky kompenzující jednostranné zatížení sezením, bez náčiní, s náčiním ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Rytmická a kondiční cvičení s hudbou - základní taneční kroky, lidové a jiné tance Základy gymnastiky - akrobacie: vazby kotoulů, nácvik stoje na rukou a přemetu stranou - přeskok: bedna našíř i nadél - výskoky, seskoky - kladinka: rovnovážná cvičení Kondiční cvičení s nářadím a náčiním - využití všech druhů nářadí a náčiní k rozvoji rychlosti, obratnosti, síly a vytrvalosti - nejlépe formou překážkových drah, závodivých a štafetových her, šplh na tyči	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Člověk a jeho zdraví</i> - zdraví a bezpečí - hygiena - cvičení ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Souvislost s: <i>Hudební výchova - Hudebně pohybové činnosti</i> - běh podle rytmu, tanec, cvičení s hudbou <i>Výtvarná výchova - Uplatňování subjektivity</i> - zachycení postav v pohybu	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ A2 – co o sobě vím a co ne A4 – dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace) D1 – člověk jako nedílná součást tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; respektování zvláštností různých etnik D2 – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ A6 – vzájemné poznávání ve skupině/třídě A7 – chování podporující dobré vztahy; vztahy a naše skupina/třída A8 – efektivní strategie, asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace A9 – rozvoj individuálních dovedností pro kooperace (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu, apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence A 10 – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí
---	--	---

Základy atletiky - běh: 60 m s nízkým startem, běh s nízkými překážkami, štafetový, indiánský, nácvik a rozvoj vytrvalostního běhu - skok daleký: z místa, s rozběhem - hod míčkem: z místa, z rozběhu, na cíl Úpoly - přetahy, přetlaky, úpolové hry Pohybové hry - honičky, dětské pohybové hry Základy sportovních her - přihrávky, driblink, střelba na koš, vybíjená podle pravidel ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ Pořadová cvičení potřebná pro organizaci výuky Různé formy organizace výuky Pravidla vybíjené Pravidla vybraných atletických soutěží Zásady jednání a chování - fair play	Znalosti z předmětu Tělesná výchova využity v předmětu: <i>Anglický jazyk</i>	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ A3 – cvičení sebekontroly, sebeovládání A11 – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.
---	---	---

Vyučovací předmět: Tělesná výchova a zdraví
Ročník: 4.

Dílčí výstupy:

Na konci 4. ročníku žák:

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- *TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu*
- *TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka*
- *TV-5-1-13 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti*

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- *TV-5-1-14 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení*
- *TV-5-1-15 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti*

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- *TV-5-1-16 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví*
- *TV-5-1-17 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení*
- *TV-5-1-18 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Hygiena Bezpečnost Cvičení průpravná, kompenzační, posilovací, koordinační a relaxační Cviky pro správné držení těla Příprava organismu na spec. pohybovou činnost, zklidnění organismu po zátěži Zásady správného pohybového režimu, význam pohybu pro zdraví - pohybový režim, délka a intenzita pohybu První pomoc	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Člověk a jeho zdraví</i> - zdraví a bezpečí - hygiena - cvičení <i>Člověk a svět práce - Práce s drobným materiálem</i> - první pomoc při úrazu	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ A2 – co o sobě vím a co ne A 4 – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dobrá organizace času, hledání pomoci při potížích D1 – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako nedílná součást tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; respektování zvláštností různých etnik D2 – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Rytmická a kondiční cvičení s hudbou - prohlubující formy Základy gymnastiky - akrobacie: vazby kotoulů, stoj na rukou s dopomocí, jednoduché akrobatické řady - přeskok: bedna, koza - průvlek, roznožka, skrčka - kladina: modifik. chůze bez dopomoci, obraty Kondiční cvičení s náradím a náčiním - cvičení jednotlivců, ve dvojicích, v družstvech, na stanovištích - využití všech dostupných zdrojů náradí a náčiní - překážkové dráhy, závodivé	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Souvislost s: <i>Hudební výchova - Hudebně pohybové činnosti</i> - tanec, cvičení s hudbou <i>Výtvarná výchova - Uplatňování subjektivity</i> - zachycení postav v pohybu	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ A2 – já jako zdroj informací o sobě, moje tělo, moje psychika, jak se promítá mé já v mém chování A3 – cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení A5 – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity A6 – vzájemné poznávání ve skupině/třídě A7 – chování podporující dobré vztahy; vztahy a naše skupina/třída

Vyučovací předmět: Tělesná výchova a zdraví

Ročník: 5.

Očekávané výstupy:

(Převzato z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Na konci 5. ročníku žák:

- *TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti*
- *TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením*
- *TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her*
- *TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka*
- *TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti*
- *TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví*
- *TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení*
- *TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy*
- *TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky*
- *TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace*
- *TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti*
- *TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do svého denního režimu

TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností

TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti

TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play

- *zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla*
- *zvládá podle pokynu základní přípravu organismu pře pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat na odstranění únavy*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Pohybový režim, délka a intenzita pohybu (vhodnost, dostatečnost, přiměřenost) Nutnost přípravy organismu na pohybovou zátěž, uklidnění po zátěži (nebezpečí zranění) Důležitost zdravotně zaměřených činností a jejich správné provedení (držení těla, zvedání zátěže, průpravná, relaxační a kompenzační cvičení) Hygiena, pitný režim při provozování pohybových aktivit Bezpečnost, zásady chování při úrazu spolužáka, elementární pravidla první pomoci ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Pohybové hry - pro rozvoj všestrannosti - pro rozvoj obratnosti - pro rozvoj rychlosti reakce - pro rozvoj vytrvalosti Základy gymnastiky Průpravná cvičení (rozsah pohybu, protažení, posilování, zahřátí organismu, uvolnění) Akrobacie: kotouly – vazby, stoj na rukou s dopomocí, rovnovážné polohy, jednoduché gymnastické vazby a akrobatické řady Přeskok: roznožka, odbočka, průvlek Nízká kladina: chůze, obraty, rovnovážné polohy Kruhy: překoty, komíhání Šplh na tyči Trampolíny: nácvik odrazu	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Člověk a jeho zdraví - 4. roč.</i> - lidské tělo - péče o zdraví, zdravá výživa - návykové látky a zdraví - osobní bezpečí ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ <i>Hudební výchova - Hudebně pohybové činnosti</i> - pohybový doprovod a vyjádření znějící hudby	A1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění A2 - zdravé a vyrovnané sebepojetí A3 - cvičení sebekontroly, sebeovládání A4 - hledání pomoci při potížích A7 - péče o dobré vztahy A8 - řeč těla, zvuků a signálů A9 - rozvoj individuálních i sociálních dovedností pro kooperaci A10 - dovednosti pro řešení problému A11 - pomáhající a prosociální jednání D2 - osobní přispění pro zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy E3 - ochrana přírody při sportovních a turistických akcích E4 - prostředí a zdraví F1 - pěstování kritického přístupu k reklamě

Rytmické a kondiční formy cvičení (převážně dívky) Kondiční cvičení s hudbou Základy estetického pohybu Vyjádření hudby pohybem Jednoduché tance Průpravné úpoly Přetahy Přetlaky Úpolové hry Základy atletiky Sprint do 60 m Motivovaný vytrvalostní běh v terénu („indiánský běh“) Běh na 300 m (D) a 500 m (H) Základy překážkového běhu Skok daleký Hod kriketovým míčkem Základy sportovních her Házení jednoruč, chytání míče, správný postoj, driblík Vybíjená – různé modifikace – hra podle pravidel Přehazovaná, házená, minikošíková, florbal, malá kopaná, ringo, softbal, lakros, badminton, líný tenis – podle upravených pravidel Turistika a pobyt v přírodě (v rámci Školy v přírodě) -příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana		
--	--	--

přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ Zásady táboření a ochrany přírody Chování a jednání v duchu fair play Olympijské ideály a symboly Pravidla vybíjené a sálové kopané Pravidla a měření výkonu ve sprintu, skoku dalekém a hodu kriketovým míčkem Organizace třídního turnaje v libovolné hře Projektová práce: „Můj oblíbený sport“ (album, výstavka)		
---	--	--

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Zdravotní tělesná výchova je součástí vyučovacího předmětu Tělesná výchova. Prvky Zdravotní tělesné výchovy jsou využívány v hodinách TV ve všech ročnících jako ucelený systém. Je nabízena žákům zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách. Učivo i očekávané výstupy jsou převzaty v univerzální podobě z RVPZV, konkrétní rozpracování je závislé na složení skupiny žáků ve smyslu jejich individuálního zdravotního oslabení a bude součástí tematického učebního plánu pro daný školní rok.

Společná výchovná a vzdělávací strategie

Péči o děti se zdravotním oslabením chceme dosáhnout, aby žák:

- *poznal charakter svého oslabení a míru omezení v některých činnostech*
- *pochopil prospěšnost pravidelného provozování speciální pohybové činnosti*
- *dokázal zařazovat osvojené pohybové dovednosti do svého denního režimu i bez pedagogického vedení*

Vzdělávací obsah

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

(Převzato z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Na konci 3. ročníku žák:

- *ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné cvičební polohy*
- *ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech zejména správné základní cvičební polohy

ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Očekávané výstupy – 2. období

(Převzato z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Na konci 5. ročníku žák:

- ***ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování***
- ***ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynu učitele***
- ***ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením***

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování

ZTV-5-1-02 zvládá speciální techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele

ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

UČIVO (Převzato z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení Zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) Speciální cvičení Základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení (Vzhledem k ucelenému systému speciálních cvičení, který je vhodný pro 1. i pro 2. stupeň, je formulováno učivo tohoto tématu jen na 2. stupni s předpokladem využití v celém základním vzdělávání) Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení.	Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Člověk a jeho zdraví</i> - lidské tělo - péče o zdraví, zdravá výživa - návykové látky a zdraví - osobní bezpečí	A1 - cvičení dovedností zapamatování A2 - moje tělo, moje psychika; co o sobě vím a co ne; zdravé a vyrovnané sebepojetí A3 - cvičení vůle

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

A. Vyučovací předmět Člověk a svět práce

ROČNÍK	NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	ZAŘAZENÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ Z JINÝCH VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ	OBSAHOVÉ SOUVISLOSTI S JINÝMI VYUČOVACÍMI PŘEDMĚTY	ROČNÍK
1.	Člověka svět práce	Práce s drobným materiálem		Český jazyk a literární výchova Matematika Člověk a jeho svět Výtvarná výchova
		Konstrukční činnosti		Člověk a jeho svět
		Pěstitelské práce		Člověk a jeho svět
		Příprava pokrmů		Člověk a jeho svět
2.	Člověka svět práce	Práce s drobným materiálem		Matematika Hudební výchova Člověk a jeho svět
		Konstrukční činnosti		Člověk a jeho svět Matematika
		Pěstitelské práce		Člověk a jeho svět Český jazyk a literární výchova
3.	Člověka svět práce	Práce s drobným materiálem		Člověk a jeho svět Matematika
		Konstrukční činnosti		Matematika
		Pěstitelské práce		Člověk a jeho svět
		Příprava pokrmů		Výtvarná výchova
4.	Člověka svět práce	Práce s drobným materiálem		Tělesná výchova Matematika
		Konstrukční činnosti		Matematika
		Pěstitelské práce		Člověk a jeho svět
		Příprava pokrmů		

5.	Člověka svět práce	Pěstitelské práce; chovatelství	Z předmětu <i>Člověk a jeho svět - Úvod do přírodopisu</i> - 5. ročník Praktické poznávání přírody, Organismy a prostředí, Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva.	<i>Člověk a jeho svět</i> <i>Environmentální výchova</i> <i>Přírodopis</i>
----	--------------------	---------------------------------	--	--

B. Společná výchovná a vzdělávací strategie

Vzdělávání v oboru Člověk a svět práce si klade za cíl:

- ❖ vzbudit v žácích pozitivní vztah k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce, vést je k poznávání smyslu a cíle práce, k vlastnímu plánování, organizování a řízení pracovní činnosti, k osvojování si pracovních návyků a dovedností, ke kritickému hodnocení svých výsledků a ke snaze o zlepšení (Kompetence k učení)
- ❖ docílit, aby žáci účinně spolupracovali a podíleli se na vytváření pravidel a příjemné atmosféry v týmu či skupině (Kompetence sociální a personální)
- ❖ vést žáky k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti, k vynakládání úsilí o dosažení kvalitního výsledku (Kompetence k učení)
- ❖ naučit žáky vhodně komunikovat při spolupráci s ostatními lidmi, naslouchat druhým lidem a vhodně reagovat (Kompetence komunikativní)
- ❖ vést žáky k samostatnému řešení problémů vhodnými způsoby řešení, užívat při řešení problémů osvojené postupy (Kompetence k řešení problémů)
- ❖ vytvářet u žáků pozitivní představu o sobě samém, přihlížet k individuálním možnostem, podporovat sebedůvěru, seberealizaci (Kompetence sociální a personální)
- ❖ naučit žáky dodržovat vymezená pravidla, respektovat bezpečnostní a hygienická pravidla, používat vhodné nářadí, pomůcky, nástroje při práci i v běžném životě (Kompetence pracovní)
- ❖ vytvářet u žáků postoj k hodnotám (práce člověka, technika, životní prostředí), vést je k respektování a chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti (Kompetence občanské)
- ❖ naučit žáky přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot (Kompetence pracovní)

C. Začlenění průřezových témat do jednotlivých ročníků

TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	TEMATICKÉ OKRUHY UČIVA	ROČNÍK
A1 - Rozvoj schopností poznávání	Práce s drobným materiálem	2., 3., 4. 5.
A3 - Seberegulace a sebeorganizace	Práce s drobným materiálem	2., 3.
A5 - Kreativita	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti	1., 2., 3., 4. 2., 3., 4. 5.
A6 - Poznávání lidí	Konstrukční činnosti	1.
A8 - Komunikace		5.
A9 - Kooperace a kompetice		5.
A11 - Hodnoty, postoje, praktická etika		5.
E1 - Ekosystémy		5.
E2 - Základní podmínky života	Pěstitelské práce	1. 5.
E3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Pěstitelské práce	2., 3. 5.
E4 - Vztah člověka k prostředí	Pěstitelské práce Příprava pokrmů	4. 4. 5.

D. Vzdělávací obsah

Vyučovací předmět: Člověk a svět práce

Ročník: 1.

Dílčí výstupy:

Na konci 1. ročníku žák:

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

- ČSP-3-1-03 udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny
- ČSP-3-1-04 používá bezpečně pracovní pomůcky a nástroje - nůžky, lepidlo, modelínu
- ČSP-3-1-05 umí stříhat, ohýbat, skládat, trhat, obkreslovat podle šablony, lepit, vystříhovávat papír, zpracovat modelínu a vytvářet na základě své představivosti různé výrobky

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

- ČSP-3-1-02 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

- ČSP-3-1-03 pečuje o nenáročnou pokojovou květinu
- ČSP-3-1-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce

PŘÍPRAVA POKRMŮ

- ČSP-3-1-03 připraví tabuli pro jednoduché stolování
- ČSP-3-1-04 správně používá příbor
- ČSP-3-1-05 chová se vhodně při stolování

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Práce s papírem - překládání, ohýbání, skládání, obtahování podle šablony, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování - skládanky, vystřihovánky, dokreslování Práce s modelovací hmotou - zpracování materiálu - hnětení, stlačování - úprava podoby Práce s přírodninami - jeřabiny, šípek, barevné podzimní listy, sláma - stříhání, navlékání, propojování, lisování, lepení Pracovní nástroje - bezpečné používání Lidové zvyky a tradice - vánoční zvyky, velikonoční tradice KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Práce montážní a demontážní - sestavování modelů podle předlohy nebo náčrtu PĚSTITELSKÉ PRÁCE Pozorování přírody, zhodnocení pozorování Ošetřování pokojových rostlin - zalévání, kypření, výživa, přesazování PŘÍPRAVA POKRMŮ Pravidla správného stolování Jednoduchá úprava stolu	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Souvislost s: <i>Český jazyk a literární výchova</i> - <i>Komunikační a slohová výchova</i> - přípravné období (poznávání barev, tvarů) <i>Matematika - Číslo a početní operace</i> - vystřihování maket peněz <i>Matematika - Geometrie v rovině</i> a <i>prostoru</i> - vystřihování geometrických tvarů <i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i> - práce s přírodninami <i>Výtvarná výchova</i> - <i>Uplatňování subjektivity</i> - pozorování přírody, práce s přírodninami KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Lidé kolem nás</i> - různá povolání a zaměstnání (jednoduchý nábytek) PĚSTITELSKÉ PRÁCE Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i> - pozorování přírody, rostlin PŘÍPRAVA POKRMŮ Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Lidé a čas</i> - režim dne - stolování	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM A5 - kreativita - pružnost nápadů, originalita KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI A6 - vzájemné poznávání se ve skupině PĚSTITELSKÉ PRÁCE E2 - voda, ovzduší

Vyučovací předmět : Člověk a svět práce

Ročník: 2

Dílčí výstupy:

Na konci 2. ročníku žák:

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

- *ČSP-3-1-06 pracuje podle slovního návodu a předlohy*
- *ČSP-3-1-07 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů*

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

- *ČSP-3-1-03 sestaví jednoduché modely*

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

- *ČSP-3-1-05 udržuje pořádek a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce*
- *ČSP-3-1-06 provádí jednoduché pěstitelské činnosti*

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRUŘEZOVÁ TÉMATA
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Práce s papírem a kartonem – stříhání, lepení, překládání Práce s modelovací hmotou – hnětení, stlačování Práce s přírodninami – lisování, nalepování, barvení Práce s textiliemi – šití (přední, zadní steh), stříhání, přišívání knoflíků, navlékání jehly, uzlík KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Práce montážní a demontážní – sestavování jednoduchých modelů, výroba dopravních prostředků, značek PĚSTITELSKÉ PRÁCE Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo, pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě, pěstování pokojových rostlin, hygiena práce	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Souvislost s: <i>Matematika a její aplikace - Geometrie v rovině a v prostoru</i> - vystřihávání obrazců, lepení modelů - modelování bodů a úseček <i>Hudební výchova - Instrumentální činnosti</i> - výroba jednoduchých hudebních nástrojů <i>Člověk a jeho svět - Místo, kde žijeme</i> - domy, značky z krabic, výroba přání <i>Člověk a jeho svět - Lidé kolem nás</i> - výroba přání (Vánoce, Velikonoce) <i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i> - modelování ovoce KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Místo, kde žijeme</i> - konstrukce budov pomocí stavebnice <i>Matematika a její aplikace - Geometrie v rovině a v prostoru</i> - prostorová představivost, sestavování podle plánu PĚSTITELSKÉ PRÁCE Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i> - názvy rostlin <i>Český jazyk a literární výchova - Literární výchova</i> - básničky o květinách <i>Český jazyk a literární výchova - Komunikační a slohová výchova</i> - popis rostlin	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM A1 – cvičení smyslového vnímání A3 – cvičení sebekontroly, sebeovládání A5 – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI A5 – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity PĚSTITELSKÉ PRÁCE E3 – zemědělství a životní prostředí

Vyučovací předmět: Člověk a svět práce

Ročník: 3.

Očekávané výstupy:

(Převzato z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Na konci 3. ročníku žák:

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

- ***ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů***
- ***ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy***

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů*

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

- ***ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi***

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi*

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

- ***ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování***
- ***ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny***

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

PŘÍPRAVA POKRMŮ

➤ *ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování*

➤ *ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Práce s papírem: krabičky na dárky, drak, vánoční ozdoby, plastická pampeliška a tulipán Práce se dřevem a papírem: větrník Práce s textilem: záložka do knihy, polštářek na jehly Práce s kartonem: sídliště z krabic Kombinovaná práce - papír, textil: hlava loutky, postavička z papírových ruliček Práce s přírodninami: zvířátka z kaštanů, želvičky z ořechových skořápek, ozdoby ze šišek, velikonoční kraslice Modelování: ovoce a zelenina, zvířata KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Práce montážní a demontážní: dopravní prostředky z krabic a korku PĚSTITELSKÉ PRÁCE Péče o pokojové květiny, přesazování květin, pěstování rostlin PŘÍPRAVA POKRMŮ Příprava tabule pro jednoduché stolování, vhodné chování při stolování	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i> - živočichové, stavba těla (modelování zvířat) <i>Matematika - Geometrie v rovině a v prostoru</i> - odměřování materiálu <i>Matematika - Geometrie v rovině a v prostoru</i> - měření, vystřihávání obrázků podle osy souměrnosti, překládání, dokreslování poloviny obr. KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Souvislost s: <i>Matematika - Geometrie v rovině a v prostoru</i> - prostorová představivost, sestavování podle plánu PĚSTITELSKÉ PRÁCE Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i> - pěstitelské práce PŘÍPRAVA POKRMŮ Souvislost s: <i>Výtvarná výchova - Uplatňování subjektivity</i> - zdobení talířků, džbánek	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM A1 – cvičení smyslového vnímání A3 – cvičení sebekontroly, sebeovládání A5 – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI A5 – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity PĚSTITELSKÉ PRÁCE E3 – zemědělství a životní prostředí

Vyučovací předmět: Člověk a svět práce

Ročník: 4.

Dílčí výstupy:

(Převzato z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Na konci 4. ročníku žák:

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

- *ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu*
- *ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic*
- *ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu*
- *ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

- *ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž*
- *ČSP-5-2-02 pracuje podle předlohy, slovního návodu, jednoduchého náčrtu*
- *ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

- *ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování*
- *ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny*
- *ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a nástroje a náčiní*
- *ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

ČSP-5-3-03p volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při úrazu na zahradě

PŘÍPRAVA POKRMŮ

- *ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně*
- *ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm*
- *ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování*
- *ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

- uplatňuje zásady správné výživy

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Práce s papírem: jednoduchý pohárek, obal na dárek - taštička, papírová krajka - sněhová vločka, papírová záložka do knihy, poskládané přáníčko pro maminku, dekorativní předmět (papírové tkání, pásové vystřihovánky) Práce s textilem: záložka z plsti, koláž - obrázek ze zbytků látek, vzorník stehů, ubrousek zdobený ozdobnými stehy, peněženka z barevné plsti Kombinovaná práce: papír + textil - hračka, textil + plechovka - stojánek na tužky Práce s přírodninami: zvířátka (skořápky z vlašských ořechů, peříčka, větvičky, koření, sláma apod.), velikonoční kraslice Modelování: miska, hrneček, džbánek, plochá zvířátka KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Práce montážní a demontážní - sestavení modelu podle předlohy, podle vlastního návrhu PĚSTITELSKÉ PRÁCE Založení koutku živé přírody ve třídě Pěstování rostlin ze semen, množení rostlin dělením trsů, řízky listovými nebo stonkovými, přesazování, ošetřování rostlin PŘÍPRAVA POKRMŮ Prostřený stůl k obědu, k večeři Příprava jednoduchého pohoštění (malé chlebičky, ovocný nápoj,...) Vhodné chování u stolu	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Souvislost s: <i>Tělesná výchova - Činnosti ovlivňující zdraví</i> - první pomoc při úrazu <i>Matematika - Geometrie v rovině a v prostoru</i> - odměřování materiálu KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI <i>Matematika - Geometrie v rovině a v prostoru</i> - prostorová představivost, sestavování podle plánu PĚSTITELSKÉ PRÁCE Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i> - rostliny	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM A1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění A5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity - pružnosti nápadů a originality KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI A5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity - pružnosti nápadů a originality PĚSTITELSKÉ PRÁCE E4 - vztah člověka k prostředí - využití přírody k výzdobě interiérů a životního prostředí PŘÍPRAVA POKRMŮ E4 - vztah člověka k prostředí, využití přírodnin k výzdobě prostřeného stolu A3 - cvičení sebekontroly, sebeovládání

Vyučovací předmět: Člověk a svět práce

Ročník: 5.

Dílčí výstupy:

(Volně upraveno podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

Na konci 5. ročníku žák:

- *ČSP-5-5-01 zjišťuje propojenost živé a neživé přírody, hledá a popisuje vztahy ve společenstvu*
- *ČSP-5-5-02 zdůvodní důležitost zachování rovnováhy v ekosystému*
- *ČSP-5-5-03 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi*
- *ČSP-5-5-04 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému*
- *ČSP-5-5-05 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam*
- *ČSP-5-5-06 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému*
- *ČSP-5-5-07 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy*
- *ČSP-5-5-08 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka*
- *ČSP-5-5-09 popíše způsob života a způsob péče o vybrané druhy domestikovaných živočichů*
- *ČSP-5-5-10 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty*
- *ČSP-5-5-11 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu*

(Modře označené výstupy jsou součástí očekávaných výstupů ve vyučovacím předmětu **Přírodopis**.)

UČIVO	POZNÁMKY	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT/TÉMA
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY metody zkoumání v přírodě, práce s lupou a mikroskopem využití takto získaných poznatků v pěstitelství a v chovatelství ORGANISMY A PROSTŘEDÍ - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; potravní řetězce - populace, společenstva; - přirozené a umělé ekosystémy; - rovnováha v ekosystému. ZKOUMÁNÍ PŘÍROZENÝCH A UMĚLÝCH EKOSYSTÉMŮ V TERÉNU vycházky, laboratorní práce, pěstitelské práce aj. CHOVATELSTVÍ - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se známými i neznámými zvířaty, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy - živočišná společenstva	Z předmětu <i>Člověk a jeho svět - Úvod do přírodopisu</i> - 5. ročník přearazena tato témata: Praktické poznávání přírody, Organismy a prostředí, Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva. Souvislost s: <i>Člověk a jeho svět - Úvod do přírodopisu</i> - organismy a prostředí – vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím, potravní řetězce; ekosystémy, společenstva <i>Environmentální výchova</i> <i>Přírodopis</i>	A1 - všechna témata A5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity A8 - dialog A9 - částečně všechna témata A11 - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd. E1 - pole, lidské sídlo, kulturní krajina E2 - okrajově všechna témata E3 - zemědělství, odpady E4 - naše obec, náš životní styl